პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ— ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

1977 შაბათი 18 ივნისი № 142 (16882) ფასი 2 კაპ. 1977

ხვალ, 19 ივნისს ჩვენს რესპუბლიკაში მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების არჩევნებია.

ყველანი არჩევნებზე!

19 ივნისი

ადგილობრივი საბჭოების არჩევნების დღეა!

ხვალ ხის კეთილდღეობისათვის, კომუნიზმისათვის

სსრ კავშირის მეცხრე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს მეექვსე სესია

16 ივნისს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს კავშირის საბჭოს პირველ სხდომაზე დეპუტატებმა განიხილეს ტყეების დაცვის შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა, ტყის რესურსების რაციონალური გამოყენებისა და სსრ კავშირისა და მოკავშირე რესპუბლიკების საფუძვლების პროექტის საკითხები.

რუსეთის სფსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველმა მოადგილემ დეპუტატმა ვ. ი. ვოროტნიკოვმა აღნიშნა, რომ თუმცა რუსეთის ფედერაციაში მნიშვნელოვანი მოცულობით ამზადებენ მერქანს, ტყის ფართობი არათუ არ შემცირებულა, არამედ, პირიქით, გაცილებით გაიზარდა კიდეც. მაგრამ მერქნის დამზადება ძირითადად წარმოებს ქვეყნის ევროპულ ნაწილში და უფრო ნაკლებად — ციმბირისა და შორეული აღმოსავლეთის რაიონებში, სადაც მთავარი ტყის მასივებია თავმოყრილი. ეს მდგომარეობა უნდა გამოსწორდეს. ახალი რკინიგზის მაგისტრალების გაყვანა დიდად შეუწყობს ხელს აღმოსავლეთ რაიონებში ხე-ტყის დამზადების სამუშაოთა გააქტიურებას.

ახალი კანონი, თქვა დეპუტატმა, ტყის სიმდიდრეთა აღდგენისათვის ბრძოლის დიდმნიშვნელოვანი ნიშანსვეტი გახდება.

ტყის კანონმდებლობის საფუძვლების პროექტის საკითხის სესიაზე გამოტანა კიდევ ერთხელ მოწმობს, თუ რაოდენ დიდ მნიშვნელობას ანიჭებენ პარტია და საბჭოთა სახელმწიფო ბუნებრივი რესურსების რაციონალურ გამოყენებას, თქვა უკრაინის კომპარტიის ივანო-ფრანკოვსკის საოლქო კომიტეტის პირველმა მდივანმა დეპუტატმა პ. ფ. ბეზრუკმა.

ცნობილია, თქვა შემდეგ ორატორმა, თუ რა ბარბაროსულად ნეხავდნენ კარპატის ტყეებს წინათ. პარტიულმა, საბჭოთა, სამეურნეო ორგანოებმა დიდი მუშაობა გასწიეს ტყის აღსადგენად და უკვე რამდენიმე წლია ტყის წლიური მატება ჭრას სჭარბობს.

დეპუტატმა გამოთქვა აზრი, რომ ტყის კანონში უნდა განსაზღვრულიყო კომპლექსურ სატყეო საწარმოთა ადგილი.

სსრ კავშირის ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრმა დეპუტატმა ბ. ვ. პეტროვსკიმ აღნიშნა, რომ ტყის კანონმდებლობის საფუძვლების პროექტი ასახავს კომუნისტური პარტიის ზრუნვას საბჭოთა ადამიანის კეთილდღეობისათვის, მისი მშვიდობიანი შრომისა და ჯანმრთელობისათვის, ქვეყნის ბუნებრივი რესურსების შენარჩუნებისათვის.

დაავადებათა პროფილაქტიკისათვის, თქვა მინისტრმა, რომელიც საბჭოთა მედიცინის საფუძველია, ტყისა და მწვანე ნარგავების დაცვის ღონისძიებებს ძალზე დიდი მნიშვნელობა ენიჭება, ვინაიდან ეს ღონისძიებები უზრუნველყოფს ჰაერის, წყლის, ნაადგილი სიწმინდეს, ხელს უწყობს სიჩუმეს.

დეპუტატმა დამსწრეთ მოაგონა, რომ სსრ კავშირის ახალი კონსტიტუციის პროექტში ჩაწერილია ჩვენი ქვეყნის მოქალაქეთა ჯანმრთელობის დაცვის უფლება. მეათე ხუთწლედის ყოველი წელი, თქვა მან, ადასტურებს ამ შესანიშნავ სიტყვებს.

ბუნების გარდაქმნაში ადამიანის კეთილშობილურ მისიას მიუძღვნა გამოსვლა უბზეკეთის კომპარტიის ჯიზაკის საოლქო კომიტეტის პირველმა მდივანმა დეპუტატმა ხ. მ. ტაიროვმა. რესპუბლიკაში კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის შეუნელებელი ზრუნვის მეოხებით უდაბნოები და ხრიოკი მთები ბაღნარად გადაიქცა, თქვა მან, ხალხის საკეთილდღეოდ მიმდინარეობს მშიერი ველის ათვისება. სახე იცვალა ყარმისა და ჯიზაკის ველებმა, გვნებდება ყიზილყუმის უდაბნო, ბრინჯის ბელელი იქმნება ყარაყალპაყეთში.

კანონპროექტი დიდ პერსპექტივებს გვისახავს უდაბნოებისა და მთების შემდგომ ათვისებაში. დეპუტატმა წამოაყენა წინადადება, რომ კიდევ უფრო გაძლიერდეს სამეცნიერო შექანიზაცია მთაში, გაუმჯობესდეს ტექნიკა.

დეპუტატმა პ. პ. იონაიტისმა — ლიტვის სს რესპუბლიკის კოლმეურნეობა „ტარიბინუ კალუს“ მთავარმა აგრონომმა აღნიშნა, რომ ლიტვაში, ისევე როგორც მთელ ჩვენს ქვეყანაში ფართო განხილვის დროს საგანგებოდ თქვეს: კანონმდებლობის საფუძვლების პროექტის მიზანია ჩვენი სამშობლოს ტყის სიმდიდრის დაცვა, მისი უფრო რაციონალური გამოყენება. ტყე, თქვა დეპუტატმა, დიდ ყურადღებასა და მზრუნველობას მოითხოვს. ტყის აღდგენის სამუშაოები უნდა წარმოებდეს არა მარტო სახელმწიფო ტყის მასივების ტერიტორიაზე, არამედ კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში.

ახალი სატყეო კანონმდებლობა, თქვა სოქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ დეპუტატმა პ. ვ. გილაშვილმა, ხელს შეუწყობს ქვეყნის ტყის სიმდიდრის შენარჩუნებას, გამრავლებასა და სწორ გამოყენებას. (ამბ. პ. ვ. გილაშვილის სიტყვა დღეს ქვეყნდება).

აზერბაიჯანის ნ. ნარიმანოვის სახელობის სამედიცინო ინსტიტუტის რექტორმა დეპუტატმა ზ. ტ. ყულიევამ ხაზგასმით აღნიშნა, რომ განსახილველი საფუძვლების პროექტი უმნიშვნელოვანესია დაკავშირებული ადამიანის ჯანმრთელობის უზრუნველყოფასთან. გარემოს მდგომარეობა მედიცინის ბევრი პრობლემის გადაჭრის განმსაზღვრელი ფაქტორია, ტყე კი ამ გარემოს დიდმნიშვნელოვანი კომპონენტია.

ტყის კანონმდებლობის საფუძვლების მიღება, თქვა დეპუტატმა, უშუალოდ სამეურნეო ამოცანების გადაწყვეტასთან ერთად ხელს შეუწყობს აგრეთვე საბჭოთა ადამიანების აღზრდას ჩვენი სამშობლოს ბუნებრივ სიმდიდრეთა დიდმნიშვნელოვანი შემადგენელი ნაწილის — ტყის გონივრული, ყაირათიანი გამოყენებისათვის მაღალი პასუხისმგებლობის სულისკვეთებით.

გორკის მშრომელთა დეპუტატების საოლქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ დეპუტატმა ვ. ი. სემეონოვმა თქვა, რომ პატარ-პატარა დაბაზმაფებელ ორგანიზაციებში მცირეა სამასალე მერქნის გამოსავლიანობა. ამავე დროს ხე-ტყის მრეწველობის სამინისტროს საწარმოებში იგი 85 პროცენტს აღწევს, ხოლო თვითღირებულება ერთნახევარჯერ ნაკლებია. ხე-ტყის დამზადების წარმოების კონცენტრაცია და დაპუშავების გაუმჯობესება დარგს დამატებით მიაღებინებდა მილიონ კუბურ მეტრ მერქანს და ყოველწლიურად დაზოგავდა 2,5 ათას პეტრარ ტყეს.

კომის ასს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ დეპუტატმა პ. ა. ბეზნოსოვმა აღნიშნა, რომ უკანასკნელი წლების მანძილზე ავტონომიურ რესპუბლიკაში მეტი ყურადღება ეთმობა წარმოების სტრუქტურის სრულყოფას, ტყის სიმდიდრის კომპლექსურ და რაციონალურ გამოყენებას. ხე-ტყის დამზადების შემდგომი განვითარების მთავარი მიმართულებაა წარმოების კონცენტრაცია და საწარმოთა გამსხვილება. მთელ წლის მანძილზე მოქმედი საავტომობილო გზების ქსელის განვითარება, ხე-ტყის დამამზადებელთა დასახლების მშენებლობა.

ბუნებრივი რესურსების რაციონალურ გამოყენებაზე დიდად არის დამოკიდებული ჩვენი სახელმწიფოს სიმდიდრე და საბჭოთა ხალხის კეთილდღეობა, აღნიშნა ვიტებსკის ოლქის დოკშიცის მშრომელთა დეპუტატების რაიონული საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ დეპუტატმა ლ. ა. პეტრაშკევიჩმა. მან გამოთქვა მთელი რიგი წინადადებანი ტყის ინდუსტრიის ტექნიკური განახლების, ტყის აღდგენის საუშაოთა ტექნოლოგიის სრულყოფის, სახელმწიფო სატყეო დაცვის როლის გაძლიერების შესახებ.

გამოსულმა დეპუტატებმა წარადგინეს წამოაყენეს მოიწონონ „სსრ კავშირისა და მოკავშირე რესპუბლიკების ტყის კანონმდებლობის საფუძვლები“, ამასთან გაითვალისწინოთ ცვლილებანი და დამატებანი, რომლებიც მუდმივმა კომისიებმა შეიტანეს.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და სსრ კავშირის მთავრობის შემადგენლობაში ზოგიერთი ცვლილების გამო კავშირის საბჭოს შესაბამისი ცვლილებანი შეიტანა საკანონმდებლო განხახილებათა კომისიამ და საგარეო საქმეთა კომისიის შემადგენლობაში.

ამით სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს კავშირის საბჭოს სხდომა დამთავრდა.

16 ივნისს კრემლში, პალატების სხდომათა დარბაზში სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს ერთვნებათა საბჭოს პირველ სხდომაზე დაიწყო ტყის დაცვის შემდგომი გაუმჯობესების, ტყის რესურსების რაციონალური გამოყენების ღონისძიებებისა და სსრ კავშირისა და მოკავშირე რესპუბლიკათა ტყის კანონმდებლობის საფუძვლების პროექტის საკითხთა განხილვა.

გამოდის პარტიის ჩერნიგოვის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი დეპუტატი ნ. ვ. უმანეცი. სსრ კავშირში, თქვა მან, ტყე დიდ როლს ასრულებს ეკონომიკის განვითარებაში, გარემოს გაუმჯობესებასა და მთელი ხალხის კეთილდღეობის გაუმჯობესებაში. ტყეების მრავალმხრივი მნიშვნელობა ზოგადსახელმწიფოებრივი ამოცანების ხასიათს ანიჭებს ტყის სიმდიდრის რაციონალური გამოყენების, დაზოგვისა და გამრავლების საქმეს.

ორატორმა ილაპარაკა ჩერნიგოვის ოლქის ტერიტორიაზე არსებულ ტყის მასივებზე, მათი დაცვისა და რაციონალური გამოყენების ღონისძიებებზე. მან შეიტანა წინადადება, რომ მაღნიერებმა გააძლიერონ ლაზმარება სატყეო მეურნეობის მშრომელებისადმი ბუნებრივ სიმდიდრეთა დაცვაში.

ბელორუსიის სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველმა მოადგილემ ვ. ფ. მიცკევიჩმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ სკკპ ცენტრალური კომიტეტი თანმიმდევრულად აყენებს და წყვეტს სოციალისტურ ეკონომიკურ ურთიერთობათა ინტენსიურ განვითარებასა, ეროვნულ-სახალხო განხილვის ორგანიზაციისათვის უკრაინის სსრ და ლიტვის სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების მუშაობის საკითხზე.

სხდომა გაიხსნა ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევის გამოსვლით.

(დასასრული მე-2 გვ.)

სსრ კავშირის მეცხრე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს მეექვსე სესია. სურათზე: კავშირის საბჭოსა და ერთვნებათა საბჭოს გაერთიანებული სხდომა.

ხაჯდასი-საქინფორმის ტელეფოტო.

მოსკოვი. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ლ. ი. ბრეჟნევის თავმჯდომარეობით 17 ივნისს კრემლში გაიმართა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სხდომა. სურათზე: სხდომის დროს.

ხაჯდასი-საქინფორმის ტელეფოტო.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სხდომა

17 ივნისს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ლ. ი. ბრეჟნევის თავმჯდომარეობით კრემლში გაიმართა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სხდომა. იმსჯელეს სსრ კავშირის კონსტიტუციის პროექტის საკონსტიტუციო-სახალხო განხილვის ორგანიზაციისათვის უკრაინის სსრ და ლიტვის სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების მუშაობის საკითხზე.

სხდომა გაიხსნა ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევის გამოსვლით.

ლ. ი. ბრეჟნევის გამოსვლა

სანამ ღღის წესრიგის საკითხების განხილვას შეუდგებოდეთ, ნება მიბოძეთ, რამდენიმე სიტყვა მოგახსენოთ უმაღლესი საბჭოს და მისი პრეზიდიუმის მუშაობის შესახებ უმთავრესად სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მაისის პლენუმის უკანასკნელ გადაწყვეტილებებთან დაკავშირებით, იმ უპირველესი ამოცანების შესახებ, რომლებიც უახლოეს დროში ერთად უნდა გადაწყვიტოთ.

უწინარეს ყოვლისა მინდა კიდევ ერთხელ მადლობა მოვახსენო პარტიის ცენტრალურ კომიტეტს, სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოს, ყველა დეპუტატს, თქვენ— უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის წევრებს, ასეთი დიდი ნდობა რომ გამომიცხადეთ.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის პოსტი უაღრესად პასუხისაგებია. აქ, პრეზიდიუმში, მართალია რომ თავს იყრის საბჭოთა ხელისუფლების ყველა ძარღვი, რომლებიც 50 ათასზე მეტ საბჭოსთან გვაკავშირებს. მრავალი ათასი ადამიანი მოგვმართავს სხვადასხვა საკითხზე. თქვენ, ამხანაგებო, რა თქმა უნდა, კარგად გესმით, რომ ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მაისის პლენუმის გადაწყვეტილება სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნისა და სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის პოსტების შეთავსების შესახებ სრულიადაც არ არის ფორმალური აქტი. პლენუმის გადაწყვეტილებას ღრმა პოლიტიკური აზრი აქვს.

ეს, უწინარეს ყოვლისა, იმის გამოვლინებაა, რომ დღეიადაგ იზრდება ხელმძღვანელი როლი კომუნისტური პარტიისა, რომელიც მთელი ჩვენი პოლიტიკური სისტემის, მშრომელთა ყველა ორგანიზაციის — როგორც სახელმწიფო, ისე საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ბირთვია. მოქმედებს რა საბჭოთა-კონსტიტუციის ფარგლებში, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტია, როგორც ნამართველი პარტია, კვლავაც განსაზღვრავს პოლიტიკურ ხაზს სახელმწიფო ცხოვრების ყველა საკვანძო საკითხის გადაწყვეტაში.

მაისის პლენუმის გადაწყვეტილებაში აისახა აგრეთვე ჩვენი ყოველდღიური მუშაობის პრაქტიკა, რომლის დროსაც ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს ბევრ წევრს უხდება სახელმწიფო საქმის უშუალო გაძღოლა ქვეყნის შიგნითაც და საზღვარგარეთაც. კერძოდ, მეც, ცენტრალური კომიტეტის გენერალურ მდივანს, არაერთხელ, მათ შორის თქვენი დავალებით, როგორც იცით, ეყოფილვარ ჩვენი ქვეყნის წარმომადგენელი სახელმწიფოთა შორის ურთიერთობაში, მშვიდობის განმტკიცების, ხალხთა უშიშროების უზრუნველყოფის კარდინალურ საკითხებზე მოლაპარაკებაში. ახლა ეს პრაქტიკა ლოგიკურად ფორმდება.

როცა ყოველივე ამას ვფიქრობ, ნათლად წარმომიდგება, რა დიდ დამატებითს პასუხისმგებლობას მაკისრებს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილება. პირდაპირ გეტყვით, ეს ოლი არ არის. ამაშიც თქვენი დახმარების, თქვენი გაგებისა და მხარდაჭერის იმედი მაქვს.

მე უკვე მიმუშავია სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის პოსტზე, მრავალ წელს ვყოფილვარ პრეზიდიუმის წევრი და უყოყმანოდ დავასკვენი: ამ ორგანოს ძალაა ჩვენი ერთსულოვანი და შეხმატკბილებული მუშაობა. კოლექტიური ხელმძღვანელობის პრინციპი, რომელსაც ჩვენი პარტია და სახელმწიფო ახორციელებენ, აქ მაქსიმალური სისრულით უნდა ვლინდებოდეს.

ამავე დროს ნებისმიერი პარტიული თუ სახელმწიფო ორგანო მხოლოდ მაშინ მუშაობს კარგად, როცა თითოეული მისი წევრი, თითოეული მუშაკი მთელი ძალით მოქმედებს, თავს არ ზოგავს ჩვენი საერთო საქმისათვის, ეფიქრობ, ამხანაგებო, ყველანი დამეთანხმებით ამაში.

თუ ვილაპარაკებთ უმაღლეს საბჭოს თვალთახედვის არეში არსებულ საკითხებზე, იგი შეუნელებელ ყურადღებას უთმობს კანონმდებლობის განვითარებას, გეგმისა და ბიუჯეტის განხილვას და სულ უფრო ხშირად წყვეტს მეურნეობისა და კულტურის სხვადასხვა დარგში საქმის ვითარებასთან დაკავშირებულ საკითხებს, ისმენს ამ საკითხებზე მთავრობის მოხსენებებს. უმაღლესი საბჭოს სესია, რომელიც დღეს დამთავრდა, ამის დამაჯერებელი დადასტურებაა. სულ უფრო გამეზნული და ღრმა ხდება სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს კონტროლი მართვის ორგანოებისადმი. ამ საქმეში განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება, როგორც ეს უკვე აღინიშნა ჩვენი პარტიის ყრილობებზე, 30 მუდმივ კომისიას, რომლებშიც უმაღლესი საბჭოს დეპუტატთა ორ მესამედზე მეტი მუშაობს.

ცხადია, ამხანაგებო, რომ უმაღლესი საბჭოს საქმიანობის ყველა მხარის შემდგომი განვითარების შესახებ ჩვენი პარტიის გადაწყვეტილებათა განსახორციელებლად სულ უფრო უნდა გააქტიურდეს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მუშაობა. ვფიქრობ, უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ასეთი აქტიური პოზიცია, ინიციატივიანი მუშაობა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ახლა, როცა მივიღეთ სსრ კავშირის ახალ კონსტიტუციას. იგი უმაღლეს საბჭოს კიდევ უფრო მეტ შესაძლებლობებს მისცემს თავისი საქმიანობის გასაუმჯობესებლად. და ჩვენ რაც შეიძლება სრულად და ნაყოფიერად უნდა ავითვისოთ ეს შესაძლებლობანი.

რას ვგულისხმობთ ამაში?

უწინარეს ყოვლისა იმას, რომ ახალ კონსტიტუციაში კიდევ უფრო ზუსტად იქნება ჩამოყალიბებული უმაღლესი საბჭოს ყოვლისმომცველი უფლებამოსილება. მას შეუძლია განიხილოს და გადაწყვიტოს სსრ კავშირის კომპეტენციაში შემავალი ნებისმიერი საკითხი.

ამ უფლებამოსილების მნიშვნელოვან ნაწილს უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი ახორციელებს. ამიტომ პრეზიდიუმი სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მთელი მუშაობის ორგანიზატორად გვევლინება. ეს არის — სესიებიც, მუდმივი კომისიების საქმიანობაც, საარჩევნო ოლქებში დეპუტატთა მიერ თვიანთი მოვალეობების შესრულებაც. ქვეყნის ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოს მუშაობის ყოველი ეს ფორმა, როგორც იტყვიან, ბოლომდე უნდა გამოვიყენოთ, იგი კიდევ უფრო უკეთ უნდა ემსახურებოდეს ყველა მთავარი მიმართულებით უმაღლესი საბჭოს საქმიანობის გაძლიერებას.

ახალი კონსტიტუცია საფუძვლად დაედება ჩვენი საკანონმდებლო მუშაობის შემდგომ გაძლას. საკმარისია შეგახსენოთ, რომ თვით კონსტიტუციის პროექტში დასახელებულია ათამდე კანონი, რომლებიც უახლოეს დროში უნდა მივიღოთ. მათ შორის არის დიდი საკანონმდებლო აქტები — უმაღლესი საბჭოს — რეგლამენტი, კანონი სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს შესახებ, კანონები არჩევნების, სახალხო კონტროლის შესახებ და ა. შ.

მაგრამ მინდა აქ ყურადღება მივაპყრო ამ საკითხის მეორე მხარესაც. რაც უფრო ვავითარებთ საბჭოთა კანონმდებლობას, მით უფრო მეტად უნდა ვიზრუნოთ მისი ზუსტი და განუხრელი შესრულებისათვის. ჯერ კიდევ ძველად უთქვამთ: კანონის წერას რა ჭკუა აქვს, თუ არ შესრულდებაო. ამიტომ, როგორც ჩანს, უფრო აქტიურად უნდა ვითარდებოდეს უმაღლესი საბჭოს, მისი პრეზიდიუმის, მუდმივი კომისიების საკონტროლო მუშაობა იმისადმი, თუ როგორ სრულდება ჩვენი კანონები, როგორ მიმდინარეობს უმაღლესი საბჭოს მიერ დამტკიცებული სახალხო-სამეურნეო გეგმებისა და სახელმწიფო ბიუჯეტის რეალიზაცია.

უმნიშვნელოვანესი მიმართულება, რომლითაც ახალი კონსტიტუციის შესაბამისად, უთუოდ, განვითარდება სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს და მისი პრეზიდიუმის საქმიანობა, სახალხო დეპუტატების საბჭოებისადმი ხელმძღვანელობაა.

კონსტიტუციის პროექტი ერთხელ კიდევ ადასტურებს, რომ ყველა საბჭო, უმაღლესიც და ადგილობრივიც, სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოების ერთიანი სისტემაა, საერთო-სახალხო სახელმწიფოს პოლიტიკური საფუძველია.

კომუნისტური პარტია ყოველთვის იმით ხელმძღვანელობდა, რომ ყოველი ჩვენი საბჭო უმაღლესი ხელისუფლების ნაწილაკია, რომ იგი არა მარტო უფლებამოსილია წყვეტდეს მის კომპეტენციაში შემავალ ყველა საკითხს, არამედ საერთო-სახელმწიფო გადაწყვეტილებების გამტარებელიც არის. ეს, ამხანაგებო, უაღრესად მნიშვნელოვანი პრინციპია. უმაღლესი და ადგილობრივი ორგანოების ასეთი ერთიანობა, უმაღლესი ხელისუფლების დაყრდნობა ადგილობრივი საბჭოების ინიციატივაზე გამოხატავს საბჭოების მთავარ არსს — მათ ურღვევ კავშირს ხალხის მასებთან.

ახლა, როცა კონსტიტუციაში ჩაიწერება, რომ სსრ კავშირი აწყობს ხელისუფლებისა და მმართველობის რესპუბლიკური და ადგილობრივი ორგანოების ორგანიზაციისა და საქმიანობის ზოგად საწყისებს, სსრ კავშირის უმაღლესმა საბჭომ და მისმა პრეზიდიუმმა სერიოზულად უნდა გააძლიერონ მუშაობა ამ მიმართულებით.

(დასასრული მე-2 გვ.)

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ცნობა

(დასასრული)

ვ. ი. ლენინს არაერთხელ აღუნიშნავს, რომ „იმაზე დიდი სიბრიყვე არა არის რა, როგორც საბჭოების გადაქცევა გაყინულ და თვითკმარ რამედ". და მართლაც, ამხანაგებო, საბჭოები ხალხის ცოცხალი, მოძრავი, მუდმივად განახლებადი ორგანიზაციაა. ისევე როგორც თავის დროზე მათ შეძლეს საერთო კალაპოტით წარმართათ მასების რევოლუციური მოძრაობა, მათი მეცადინეობა სოციალიზმის მშენებლობაში, ისე ახლაც, მომწიფებული სოციალიზმის პირობებში. საბჭოების მუშაობაში შესისხლხორცებული უნდა იყოს ბრძოლა წარმოების ეფექტიანობის ამაღლებისათვის, პარტიის მიერ დასახული ფართო სოციალური პროგრამის შესრულებისათვის, ჩვენი სოციალისტური დემოკრატიის ყველა მხარის განვითარებისათვის, ესე იგი კომუნიზმის მშენებლობის ამოცანების გადაწყვეტისათვის.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს და მისი პრეზიდიუმის საქმიანობაში, როგორც ცნობილია, მეტად მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია საგარეო პოლიტიკის საკითხებს.

კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს მუდმივი მეცადინეობა მიზნად ისახავს მშვიდობის განმტკიცებას, ახალი მსოფლიო ომის საფრთხის შენელებას, გამალებული შეიარაღების ალაგმვას, სოციალისტმის პოზიციების, ხალხთა თავისუფლებისა და სოციალური პროგრესისათვის, ყველა სახელმწიფოს ურთიერთხელსაყრელი თანამშრომლობისათვის მეტრძოლი მთელი ძალების განმტკიცებას. ეს მეცადინეობა ეყრდნობა მთელი ჩვენი ხალხის მტკიცე გადაწყვეტილებას, მას მხარს უჭერს და გაგებით ეკიდება მილიონობით კეთილი ნების ადამიანი მსოფლიოს ყველა ქვეყანაში.

საბჭოთა საგარეო პოლიტიკის საწყისი პრინციპები ზუსტად და მკაფიოდ არის ჩამოყალიბებული ახალი კონსტიტუციის პროექტში, სსრ კავშირის უმაღლესმა საბჭომ, მისმა პრეზიდიუმმა, მუდმივმა კომისიებმა, დეპუტატებმა მნიშვნელოვანი წვლილი უნდა შეიტანონ ამ პრინციპების განხორციელებაში, საზღვარგარეთის ქვეყნებთან კონტაქტების განვითარებაში.

ახლა, როცა ჩვენი ხალხი ეგებება დიდ ოქტომბრის მე-60 წლისთავს, როცა ყველგან განიხილავენ ქვეყნის ახალი ძირითადი კანონის პროექტს, განსაკუთრებით იგრძნობა საბჭოთა ადამიანების აქტიური და შემოქმედებითი მონაწილეობა ჩვენი ლენინური პარტიის მიერ დასახული გეგმების რეალიზაციაში, კომუნიზმის მშენებლობაში.

პარტიისა და მთავრობისადმი ხალხის ნდობა ბევრ რამეს გვაავალებს. იგი ყველა ჩვენგანისაგან მოითხოვს, რომ ვიმუშაოთ უკეთ, უფრო მეტი ყურადღებით მოვეკიდოთ საბჭოთა ადამიანების მზარდ მოთხოვნილებებს.

19 ივნისს მთელ ჩვენს ქვეყანაში გაიმართება ადგილობრივი საბჭოების არჩევნები. ეს ერთ-ერთი ის არის, რომ არჩევნები ადევ ერთხელ ცხადყოფს ჩვენი ხალხის ერთობას, მის მონოლითურ შეკავშირებას კომუნისტური პარტიის გარშემო.

ამიტომ საეჭვებით კანონზომიერია, რომ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის დღევანდელი სხდომის დღის წესრიგში შეტანილია საკითხი კონსტიტუციის პროექტის საყოველთაო-სახალხო განხილვის ორგანიზაციისათვის ორი ჩვენი რესპუბლიკის — უკრაინისა და ლიტვის საბჭოების მუშაობის შესახებ.

სიტყვა ეძლევა უკრაინის სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარეს ამხანაგ ა. თ. ვაბრინსკს. პრეზიდიუმის წევრთა და ყველა დამსწრე ამხანაგის სახელით მან გულითადად და მხურვალედ მიულოცა ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევს- სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარედ არჩევა, საბჭოთა სახელმწიფოს მეთაურის მაღალი და პასუხსაგები პოსტის დაკავება მან ლ. ი. ბრეჟნევს უსურვა კიდევ უფრო დიდი წარმატებანი დაუცხრეველ მოღვაწეობაში კომუნისტური პარტიის, საბჭოთა სახელმწიფოს ინტერესებისათვის, ჩვენი დიდი ხალხის საკეთილდღეოდ.

როცა შეეხო უკრაინის მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების მუშაობას კონსტიტუციის პროექტის ფართო განხილვის ორგანიზაციის საქმეში, ა. თ. ვატჩენკომ აღნიშნა, რომ მშრომელებისათვის ჩვენი სახელმწიფოს ძირითადი კანონის დებულებების ღრმა ახსნა-განმარტების მიზნით ფართოდ იყენებენ მზადებას ადგილობრივი საბჭოების არჩევნებისათვის. ყველა საარჩევნო კრება და ამომრჩეველთა შეხვედრა დეპუტატობის კანდიდატებთან მოეწყო კონსტიტუციის პროექტისა და სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მაისის პლენუმზე ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მოხსენების განხილვისა და პროპაგანდის ნიშნით. ამ უმნიშვნელოვანეს პოლიტიკურ დოკუმენტებს განვიხილავთ უკრაინის სსრ უმაღლესი საბჭოს სესიაზე. აგრეთვე ყველა ახლად არჩეული ადგილობრივი საბჭოს პირველ სესიებზე.

როცა კონსტიტუციის პროექტის განხილვას აწყობენ მთელ მოზრდილ მოსახლეობაში, აღნიშნა ა. თ. ვატჩენკომ, ადგილობრივი საბჭოების აღმასკომები პარტიულ ორგანოებთან ერთად ახორციელებენ ამ განხილვის მსვლელობაში მართვის ადგილობრივი ორგანოების მიმართ გამოთქმული წინადადებებისა და კრიტიკული შენიშვნების რეალიზაციის ღონისძიებებს, აღლაერებენ ყურადღებას მშრომელთა განცხადებებისა და საჩივრების განხილვისადმი.

რესპუბლიკის პარტიული, საბჭოთა და პროფკავშირული ორგანოები, რომლებიც ითვალისწინებენ კონსტიტუციის პროექტის საყოველთაო-სახალხო განხილვით გამოწვეულ პოლიტიკურ და შრომითს აღმავლობას, ბევრი საწარმოო კოლექტივის მიერ წინათ ნაკისრ ვალდებულებათა წარმატებით შესრულებას, დიდ მუშაობას ეწევიან გადიდებულ სოციალისტურ ვალდებულებათა მიღებისათვის.

შემდეგ გამოვიდა ლიტვის სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ამხანაგი ა. ს. ბარკაუსკასი. რესპუბლიკის მუშათა კლასის, გლეხობისა და ინტელიგენციის სახელით მან გულწრფელად მოულოცა ლეონიდ ილიას-ძეს და წარმატებანი უსურვა უმაღლეს სახელმწიფო პოსტზე.

ა. ს. ბარკაუსკასმა აღნიშნა, რომ ლიტვის სს რესპუბლიკაში გამართულ მიტინგებსა და კრებებზე სსრ კავშირის კონსტიტუციის პროექტის საყოველთაო-სახალხო განხილვის მსვლელობაში გამოვიდა 8 ათასამდე კაცი. ყველგან კონსტიტუციის პროექტს ერთსულოვნად იწონებენ. საბჭოთა ადამიანები კმაყოფილებას გამოთქვამენ იმის გამო, რომ პროექტში მკაფიოდ არის განსაზღვრული პარტიის როლი ჩვენს საზოგადოებასა და სახელმწიფოში, რომ იგი შეიცავს დებულებებს წარმოების მართვაში მშრომელთა კოლექტივების როლის, ქალაქსა და სოფელს შორის არსებითი განსხვავებების მოსპობის, კომკავშირისათვის საკანონმდებლო ინიციატივის უფლების მინიჭების შესახებ.

სხლომის დასასრულს ამხანაგმა ლ. ი. ბრეჟნევმა თქვა:

ვფიქრობ, რომ ამხანაგების ინფორმაციები უკრაინისა და ლიტვის სს რესპუბლიკაში სსრ კავშირის კონსტიტუციის საყოველთაო-სახალხო განხილვის გაშლის შესახებ საკმაოდ ნათლად გვიჩვენებს, თუ რა უდიდეს მუშაობას ეწევიან საბჭოები და პარტიული ორგანიზაციები კონსტიტუციის პროექტისა და ცენტრალური კომიტეტის მაისის პლენუმის მასალების განხილვასთან დაკავშირებით. ამ დოკუმენტების განხილვის გამო ქვეყანაში დიდი პოლიტიკური და შრომითი აღმავლობა სუფევს.

ჩვენ კარგად უნდა გვქონდეს დაყენებული ხალხფორმაციო მუშაობა კონსტიტუციის პროექტის განხილვის ყველა ეტაპზე. ვფიქრობ, რომ ცენტრალური კომიტეტის მაისის პლენუმზე მოხსენებაში ჩემ მიერ დასახული ამოცანები საკმაოდ ნათელია და შედეგად განმარტებას არ მოითხოვს. საქმე ის არის, რომ ახლა ყველგან გავშალოთ დიდი ორგანიზატორული და მასობრივ-პოლიტიკური მუშაობა ამ დოკუმენტებისა და გადაწყვეტილებების, აგრეთვე ქვეყნის პრაქტიკული ამოცანების ახსნა-განმარტებისათვის.

მიღებულ დადგენილებაში სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა აღნიშნა სსრ კავშირის კონსტიტუციის პროექტის საყოველთაო-სახალხო განხილვის ორგანიზაციისათვის გაწეული დადებითი მუშაობა და წინადადება წამოაყენა, რომ უზრუნველყონ სსრ კავშირის კონსტიტუციის პროექტის საყოველთაო სახალხო განხილვის შემდგომი გაშლა და მისი იდეურ-პოლიტიკური დონის ამაღლება.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სხდომაზე საკითხის განხილვაში მონაწილეობდნენ ამხანაგები ვ. ვ. გრიშინი, დ. ა. კუნაევი, გ. ვ. რომანოვი, ვ. ვ. შჩერბიცკი, პ. მ. მაშეროვი, ბ. ნ. პონომარიოვი, შ. რ. რაშიდოვი, ი. ვ. კაპტანოვი, აგრეთვე სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პალატების თავმჯდომარეები ა. პ. შიტიკოვი და ვ. პ. რუბენი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი მ. პ. გიორგაძე. (საკდესი).

საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის კანონი

სსრ კავშირისა და მოკავშირე რესპუბლიკების ტყის კანონმდებლობის საფუძვლების დამტკიცების შესახებ

საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის უმაღლესი საბჭო **ადგენს:**

მუხლი 1. დამტკიცდეს სსრ კავშირისა და მოკავშირე რესპუბლიკების ტყის კანონმდებლობის საფუძვლები და ამოქმედდეს 1978 წლის 1 იანვრიდან.

მუხლი 2. დაევალოს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმს, რომ დაადგინოს სსრ კავშირისა და მოკავშირე რესპუბლიკების ტყის კანონმდებლობის საფუძვლების ამოქმედების წესი და შეუსაბამოს სსრ კავშირის კანონმდებლობა ამ საფუძვლებს.

მუხლი 3. დაევალოთ მოკავშირე რესპუბლიკების უმაღლეს საბჭოებს, რომ შეუსაბამონ მოკავშირე რესპუბლიკების კანონმდებლობა სსრ კავშირისა და მოკავშირე რესპუბლიკების ტყის კანონმდებლობის საფუძვლებს.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ლ. ბრეჟნევი.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი მ. გიორგაძე.

მოსკოვი, კრემლი. 1977 წლის 17 ივნისი.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დადგენილება

დეპუტატ ი. ე. პოლიაკოვის სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილედ არჩევის შესახებ

საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის უმაღლესი საბჭო **ადგენს:**

არჩეულ იქნეს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილედ დეპუტატი ივანე ევტიხის ძე **პოლიაკოვი** — ბელორუსიის სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ლ. ბრეჟნევი.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი მ. გიორგაძე.

მოსკოვი, კრემლი. 1977 წლის 17 ივნისი.

სამშობლოს ჯილდოები გადაეცათ

სოჩა ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ ამხანაგმა ლ. ი. ბრეჟნევმა 17 ივნისს კრემლში ლენინის ორდენი და ოქროს medali „ნამგალი და ურო" გადასცა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილეს გენერალ-პოლკოვნიკ გ. კ. ცინევს. სამშობლოს ეს მაღალი ჯილდო გ. კ. ცინევს მიენიჭა სახელმწიფო უშიშროების უზრუნველყოფის საქმეში საბჭოთა სახელმწიფოს წინაშე დიდი დამსახურებისა და სამოცდაათი წლის შესრულებასთან დაკავშირებით.

ლენინის ორდენები გადაეცათ აზერბაიჯანის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივანს გ. ა. ალიევს, ლატვიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივანს ე. ა. ვოსს, სკკპ თათრეთის საოლქო კომიტეტის პირველ მდივანს თ. ა. ტაბეევს.

შრომის წითელი დროშის ორდენები გადაეცათ ტაჯიკეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივანს ჯ. რასულოვსა და ტაჯიკეთის სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს რ. ნაბიევს.

ამხანაგმა ლ. ი. ბრეჟნევმა გულითადად და გულთბილად მიულოცა დაჯილდოებულთ მაღალი სახელმწიფო ჯილდოები და უსურვა მათ ახალი დიდი წარმატებანი კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს მიერ დასახული ამოცანების შესრულებაში.

დაჯილდოებულებმა უღრმესი მადლობა გადაუხადეს კომუნისტურ პარტიას, მის ლენინურ ცენტრალურ კომიტეტსა და საბჭოთა სახელმწიფოს მათი შრომის მაღალი შეფასებისათვის და აღუთქვეს, რომ კვლავაც მთელ ძალ-ღონეს, გამოცდილებასა და ცოდნას მოახმარენ ჩვენს ქვეყანაში კომუნისტური საზოგადოების აშენების საქმეს.

მათ გულთბილად მიულოცეს ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარედ არჩევა, უსურვეს ახალი წარმატებანი პარტიულ და სახელმწიფო მოღვაწეობაში საბჭოთა ხალხის საკეთილდღეოდ, მთელი მსოფლიოს მშვიდობისათვის. (საკდესი).

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დადგენილება

ყველების დაცვის შემდგომი გაუმჯობესებისა და ყის რესურსების რაციონალური გამოყენების ღონისძიებათა შესახებ

სსრ კავშირის ბუნებრივ სიმდიდრეთა მნიშვნელოვანი შემადგენელი ნაწილია ტყეები, რომლებსაც უდიდესი სახალხო-სამეურნეო, ეკონომიკური და სოციალური მნიშვნელობა აქვს. ტყის სახელმწიფო საკუთრება და სახალხო მეურნეობის გეგმიანი გაძღოლა სსრ კავშირში ტყის რესურსების კომპლექსური და რაციონალური გამოყენების, ტყეების დაცვისა და აღდგენის ამოცანების წარმატებით გადაწყვეტის მთავარი პირობაა სახალხო მეურნეობისა და მოსახლეობის მრავალმხრივ მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილებისათვის, ვარემოს გაუმჯობესებისათვის, საბჭოთა ადამიანების ახლანდელი და მომავალი თაობების ჯანმრთელობის დაცვისა და კეთილდღეობის დონის ამაღლებისათვის. ყველა ამ ამოცანის განხორციელებას აქტუალური მნიშვნელობა ენიჭება მრეწველობის, ტრანსპორტის, სოფლის მეურნეობის, საქალაქო მშენებლობის სწრაფი განვითარების პირობებში.

კომუნისტური პარტია და საბჭოთა სახელმწიფო დღენიადაგ ზრუნავენ ტყის სიმდიდრეთა დაცვისა და გამრავლებისათვის, მათი ყაირათიანი გამოყენების უზრუნველყოფისათვის. ეს ზრუნვა კონკრეტულად არის გამოხატული სკკპ XXV ყრილობის გადაწყვეტილებებში, სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის განვითარების 1976-1980 წლების სახელმწიფო გეგმაში, რომლებიც განსაზღვრავს სატყეო მეურნეობის, ხე-ტყისა და ხისდამამუშავებელი მრეწველობის დარგების შემდგომი განვითარების, ბუნების დაცვის ვრცელი პროგრამის რეალიზაციისა და ბუნებრივი რესურსების ყაირათიანი გამოყენების უზრუნველყოფის ძირითად მიმართულებებს.

უკანასკნელ წლებში სსრ კავშირის მთავრობის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად ქვეყანაში მნიშვნელოვანი მოცულობის სამუშაოები ხორციელდება ტყეების აღდგენა-გაშენებისათვის, მათი პროდუქტიულობის ამაღლებისათვის, ხორციელდება სატყეო მეურნეობის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცების, ხანძრისაგან, მავნებლებისა და ავადმყოფობისაგან ტყეების დაცვის ღონისძიებები.

ტყეებს ახლა უფრო ფართოდ იყენებენ მოსახლეობის გაჯანსაღების, დასვენების, ტურიზმის, კულტურულ-ესთეტიკური მოთხოვნილებების დაკმაყოფილების მიზნით.

ხე-ტყისა და ხისდამამუშავებელი მრეწველობის ტექნიკური აღჭურვის დონის ამაღლებამ, წარმოების ტექნოლოგიის სრულყოფამ საშუალება მოგვცა გაგვიდიდებინა ხე-ტყის დამზადება მრავალტყიან რაიონებში და შეგვემცირებინა იგი ქვეყნის მცირეტყიან რაიონებში, უფრო სრულად გამოგვიყენებინა დამზადებული მერქანი.

კიდევ უფრო განვითარდა სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები სატყეო მეურნეობის გაძღოლის, ხე-ტყის დამზადებისა და ხე-ტყის გადამუშავების წესებისა და მეთოდების გაუმჯობესების აქტუალურ პრობლემებზე.

ტყეების რაციონალურ გამოყენებას, აღდგენას, მოვლა-დაცვას აქტიურად უწყობენ ხელს პროფესიული კავშირები, ბუნების დაცვის საზოგადოებები, ახალგაზრდული და სხვა საზოგადოებრივი ორგანიზაციები.

ამასთანავე სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭო აღნიშნავს, რომ ტყეების გაშენებისა და მათი დაცვის, ტყის რესურსების გამოყენების საქმეში არსებითი ნაკლოვანებებია.

ყველგან ეფექტიანად როდი წარმოებს ტყის აღდგენისა და გაშენების სამუშაოები. სახელმწიფო ტყის ფონდის მიწების მნიშვნელოვანი თართობი გაუტყეევებელი რჩება. ქვეყნის ზოგიერთ რაიონში ტყის აღდგენის სამუშაოთა ტემპი ჩამორჩება ხე-ტყის დამზადების ტემპს, ყოველთვის როდი ყურადღებას ექცევა ნორჩ ნარგავებს, რის გამოც წიწვოვანთა ნაკაფის დიდ ფართობზე მრავლდება ნაკლებად ძვირფასი რბილი ფოთლოვანი ჯიშები, არის ტყის კულტურების დაღუპვის შემთხვევები; ჯეროვანი ყურადღება არ ეთმობა დამცავ ტყის გაშენებას, არ არის უზრუნველყოფილი ამ მიზნისათვის გამოყოფილი სახსრების კონცენტრაცია.

ტყეების დაცვის გარკვეული გაუმჯობესების მიუხედავად, ტყის ხანძრები ჯერ კიდევ მნიშვნელოვან ზარალს აყენებს სახალხო მეურნეობას, განსაკუთრებით ჩრდილოეთის, ციმბირისა და შორეული აღმოსავლეთის რაიონებში. ტყეებში სახანძრო უსაფრთხოების წესების დაცვისადმი სატყეო მეურნეობის სახელმწიფო ორგანოთა კონტროლის დონე ჯერ კიდევ არ შეესაბამება წაყენებულ მოთხოვნებს, სუსტად სრულდება ტყის ხანძრების თავიდან აცილების სამუშაოები.

ჯერ კიდევ დიდია მერქნის დანაკარგები ხე-ტყის დამზადებისა და დაცურების დროს. ქვეყნის ზოგიერთ მრავალტყიან რაიონში კვლავ წარმოებს პირობითპირწმინდა ჭრა, რაც იწვევს ტყის ნედლეულის რესურსების არასრულ გამოყენებას, ტყეების მდგომარეობისა და მათი განახლების პირობების გაუარესებას.

იმის გამო, რომ საკმარისად არ არის განვითარებული ცელულოზა-ქაღალდისა და ჰიდროლიზური მრეწველობის სიმძლავრეები და სუსტად ინერგება ახალი ტექნოლოგია, სსრ კავშირის ევროპულ ნაწილში შეფერხებულია რბილი ფოთლოვანი ჯიშების მერქნის გამოყენება. ამავე დროს ამ რაიონებში ხდება ხოლმე წიწვოვანი ტყეების ჭარბად ჭრა. ქვეყნის აღმოსავლეთ რაიონებში მერქნის გადასამუშავებელი სიმძლავრეები მნიშვნელოვნად ჩამორჩება ხე-ტყის დასამზადებელი მრეწველობის განვითარებას, რაც იწვევს დიდ დამატებითს ხარჯებს მრგვალი ხე-ტყის არარაციონალური შორეული გადაზიდვისათვის.

ყოველთვის საკმარისად როდი იყენებენ ზომაწვრილ მერქანს, აგრეთვე ტყეკაფის დამუშავებისას, ხე-ტყის დახერხვისა და დამუშავების დროს მიღებულ ნარჩენებს. ჯერ კიდევ დიდი რაოდენობით იკარგება მერქანი რკინიგზის ტრანსპორტით მისი გაზიდვის დაგვიანების გამო.

ხე-ტყის მრეწველობის წარმოების დაგეგმვასა და ორგანიზაციაში არსებითი ნაკლი ის არის, რომ მერქნის დამზადებასა და გადამუშავებას ეწევა ბევრი სამინისტრო და უწყება, რომლებსაც, როგორც წესი, წვრილი საწარმოები აქვთ და ამიტომ ვერ უზრუნველყოფენ დამზადებული მერქნისა და მისი ნარჩენების კომპლექსურ გამოყენებას.

სატყეო მეურნეობისა და ხე-ტყის მრეწველობის საწარმოები ჯერ კიდევ საკმარისად არ არიან აღჭურვილი სატყეო-სამეურნეო და ხე-ტყის დასამზადებელ სამუშაოთა შესრულებისათვის საჭირო ტექნიკური საშუალებებით. სატყეო მეურნეობის, ხე-ტყის მრეწველობისა და მანქანათმშენებლობის დარგების სამეცნიერო-კვლევითი და საპროექტო-საკონსტრუქტორო ორგანიზაციები აყოვნებენ ამ სამუშაოთა კომპლექსური მექანიზაციისათვის გათვალისწინებული მანქანების სისტემების შექმნას, რომლებშიც გათვალისწინებული იქნება ბუნების დაცვის მოთხოვნები. მანქანათმშენებლობის სამინისტროები არ ახორციელებენ ყველა საჭირო ღონისძიებას სატყეო-სამეურნეო და ხე-ტყის დასამზადებელი ტექნიკის წარმოების გაფართოებისათვის. არ კმაყოფილდება მანქანებისა და მექანიზმების რემონტზე სატყეო მეურნეობისა და ხე-ტყის მრეწველობის საწარმოთა მოთხოვნილებები.

საკმარისად არ არის გამოყენებული მერქნისა და მერქნის ნარჩენებისაგან სახალხო მოხმარების საქონლის გამოშვების, გადიდების, აგრეთვე ხილის, კენკრის, თხილის, სოკოს, სამკურნალწამლო მცენარეებისა და ტყის სხვა პროდუქციის დამზადებისა და გადამუშავების შესაძლებლობანი.

მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების აღმასრულებელი კომიტეტები ჯერ კიდევ სრულად ვერ უწევენ კონტროლს ტყის გაშენების, ტყეების დაცვისა და სწორი გამოყენების, ტყის მელიორაციისა და ტყეთმოწყობის ღონისძიებების განხორციელებას.

საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის უმაღლესი საბჭო **ადგენს:**

1. ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს სახელმწიფო ამოცანად ჩაითვალოს ტყეების მოვლა-დაცვის, ტყის რესურსების კომპლექსური და რაციონალური გამოყენების, მათი დროული აღდგენის, პროდუქტიულობის ამაღლების უზრუნველყოფა, ტყეების წყალდამცავი, დამცავი ჰავის მარეგულირებელი, სანიტარიულ-ჰიგიენური, გამაჯანსაღებელი და სხვა სასარგებლო თვისებების გაძლიერება სოციალისტური ეკონომიკის შემდგომი განვითარებისა და საბჭოთა ხალხის კეთილდღეობის დონის ამაღლების, აგრეთვე გარემოს გაუმჯობესების მიზნით.

2. სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ გაითვალისწინოს კავშირის საბჭოსა და ეროვნებათა საბჭოს მუდმივი კომისიების, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატთა წინადადებები და შეიმუშაოს და განახორციელოს ტყის რესურსების გამოყენების, ტყეების აღდგენისა და დაცვის შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებანი, ამასთან მხედველობაში იქონიოს:

სრულყოს დაგეგმვა იმ მიზნით, რომ კომპლექსურად და რაციონალურად იყენებდნენ ტყის რესურსებს, გაუმჯობესდეს ხე-ტყის მრეწველობის წარმოების ორგანიზაცია და სახალხო მეურნეობის ხე-ტყის მასალით მომარაგება, გაძლიერდეს ტყეების წყალდამცავი, დაცვითი, გამაჯანსაღებელი და სხვა სასარგებლო ბუნებრივი თვისებები.

გაუმჯობესოს ტყესაკაფი ფონდის გამოყენება, უზრუნველყოს წიწვოვანი ტყეების ჭრა დამტკიცებული საანგარიშო ტყეკაფის ფარგლებში, აღმოფხვრას საანგარიშო ტყეკაფის ზედმეტი ჭრა და პირობით-პირწმინდა ჭრა, შეამციროს მერქნის დანაკარგები მისი დამზადების, ტრანსპორტირებისა და გადამუშავების დროს, კიდევ უფრო შეამციროს ხე-ტყის ჯორგად დაცურება, აამაღლოს უწყება-სამინისტროთა პასუხისმგებლობა ამ მოთხოვნების შესრულებისათვის;

უზრუნველყოს მერქნის, კერძოდ, რბილი ფოთლოვანი ჯიშების რაციონალური გამოყენება სსრ კავშირის ევროპულ ნაწილში და ლარიქსისა — ციმბირის და შორეული აღმოსავლეთის რაიონებში, დაჩქაროს მერქნისა და მისი ნარჩენების დამზადების და ღრმა გადამუშავების სიმძლავრეთა განვითარება, განსაკუთრებით ქვეყნის აღმოსავლეთ რაიონებში;

აამაღლოს ტყის სავარგულების პროდუქტიულობა, უზრუნველყოს ტყის დროული აღდგენა ძვირფასი ჯიშებით, სრულყოს ტყის აღდგენისა და დამცავი ტყის გაშენების ხერხები და აამაღლოს ამ ღონისძიებათა ეფექტიანობა, განახორციელოს ტყის მოვლის საჭირო ღონისძიებანი;

გაძლიეროს ხანძარსაწინააღმდეგო პროფილაქტიკა ტყეებში; აამაღლოს საწარმო-ორგანიზაციათა, დაწესებულებათა და მოქალაქეთა პასუხისმგებლობა ტყის სახანძრო უშიშროების უზრუნველყოფისათვის და განახორციელოს ტყის ხანძრების წინააღმდეგ ბრძოლის ორგანიზაციის ღონისძიებანი;

გაფართოოს სამეცნიერო-კვლევითი და საპროექტო-საკონსტრუქტორო სამუშაოები აქტუალურ პრობლემებზე, რომლებიც ეხება სატყეო მეურნეობის გაძღოლას, ტყის რესურსების გამოყენებასა და აღდგენას, მერქნისა და სხვა სასარგებლო ტყის პროდუქციის უკეთ მოხმარებას, ხანძრებისა და მავნებელ-დაავადებებისაგან ტყეების დაცვას;

დააჩქაროს სატყეო-სამეურნეო და ხე-ტყის დამზადების სამუშაოთა კომპლექსური მექანიზაციისათვის განკუთვნილი ახალი ტექნიკისა და პროგრესული ტექნოლოგიის შემუშავება, წარმოება და დანერგვა, რომლებიც უზრუნველყოფენ გარემო ბუნების დაცვას და ნაკაფში ტყის აღდგენას.

3. მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებმა, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს სატყეო მეურნეობის სახელმწიფო კომიტეტმა უზრუნველყონ ჯეროვანი კონტროლი ტყეების დაცვისა და ტყის რესურსების რაციონალური გამოყენებისადმი, ტყეთსარგებლობის დადგენილი წესების შესრულებისადმი, ტყის აღდგენისა და სხვა სატყეო-სამეურნეო სამუშაოთა დროულად და ხარისხიანად განხორციელებისადმი, სახელმწიფო ტყის ფონდის მიწების მიზნობრივი დანიშნულებით გამოყენებისადმი.

4. სსრ კავშირის ხე-ტყისა და ხისდამამუშავებელი მრეწველობის სამინისტრომ, სხვა ხე-ტყის დამამზადებელმა უწყება-სამინისტროებმა უზრუნველყონ მათთვის გამოყოფილი ტყესაკაფი ფონდის ყველაზე სრული და რაციონალური გამოყენება, ხე-ტყის დამზადებისა და ხის დამუშავების წარმოების ეფექტიანობის ამაღლება, ტყეთსარგებლობისა და ტყეთაღდგენის წესებისა და ნორმების განუხრელი შესრულება.

5. მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივმა საბჭოებმა და მათმა აღმასრულებელმა კომიტეტებმა სრულად განახორციელონ ტყის გამოყენებისა და მოვლა-დაცვისადმი კონტროლის უფლებები, რომლებიც კანონმდებლობით აქვთ მინიჭებული; უფრო ფართოდ ჩაბაბან საზოგადოებრიობა ქვეყნის ტყის სიმდიდრეთა დაცვის უზრუნველყოფის საქმეში.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ლ. ბრეჟნევი.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი მ. გიორგაძე.

მოსკოვი, კრემლი. 1977 წლის 17 ივნისი.

ხალხის კეთილდღეობისათვის, კომუნიზმისათვის

(დასასრული).

ფილიალისტური ეკონომიკის განვითარების, მეურნეობრიობის მეთოდების სრულყოფის კარდინალურ ამოცანებს. ამასთან ზოგადსახელმწიფოებრივი პრობლემების დამუშავება ორგანულად ერწყმის ითითეული მოკავშირე რესპუბლიკის საწარმოო ძალების განვითარებას.

დეპუტატმა მოკლედ დაახასიათა ბელორუსიის სს რესპუბლიკის ეკონომიკის განვითარება და ხაზგასმით აღნიშნა, რომ თანამედროვე საზოგადოების ცხოვრება ძნელი წარმოსადგენია, თუ სწორად არ არის ორგანიზებული სატყეო მეურნეობა. რესპუბლიკაში ტყის ტერიტორიის მესამედი უკავია. საბჭოთა ხელისუფლების წლებში მისი ფართობი 1.800 ათასი ჰექტარით და მეტად გაიზარდა.

ტყის აღრიცხვა-აღდგენა, მისი რესურსების რაციონალური გამოყენება გბრემის შენარჩუნების უზრუნველყოფის დიდმნიშვნელოვანი ნაწილია, აღნიშნა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს სატყეო მეურნეობის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარემ დეპუტატმა ვ. ი. ვორობიოვმა.

ჩვენს ქვეყანაში ახლა დიდი მოცულობით წარმოებს ტყის აღდგენის სამუშაოები. საბჭოთა სახელმწიფოს განუხრელი მზრუნველობის წყალობით სულ უფრო იზრდება მათი ეფექტიანობა და ხარისხი.

სახალხო მეურნეობის გაძღოლის გეგმითმა ხასიათმა შესაძლებლობა მოგვცა გაგეზარდა ხეტყის დამზადების მოცულობა ქვეყნის აღმოსავლეთ რაიონებში. დარგის სპეციალისტებმა მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევათა მეშვეობით შეძლეს უფრო რაციონალურად გამოყენებინათ ბიოფუსი მასალები, რომლებსაც ტყე სახალხო მეურნეობას აძლევს.

ორატორი შეეხო ხანძრებისა და მავნებლებისაგან ტყის მასივების დაცვის პრობლემებს და ხაზგასმით აღნიშნა ამ საქმეში ფარათობი 1.800 ათასი ჰექტარით და მეტად გაიზარდა.

ტყის აღრიცხვა-აღდგენა, მისი რესურსების რაციონალური გამოყენება გბრემის შენარჩუნების უზრუნველყოფის დიდმნიშვნელოვანი ნაწილია, აღნიშნა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს სატყეო მეურნეობის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარემ დეპუტატმა ვ. ი. ვორობიოვმა.

ჩვენს ქვეყანაში ახლა დიდი მოცულობით წარმოებს ტყის აღდგენის სამუშაოები. საბჭოთა სახელმწიფოს განუხრელი მზრუნველობის წყალობით სულ უფრო იზრდება მათი ეფექტიანობა და ხარისხი.

სახალხო მეურნეობის გაძღოლის გეგმითმა ხასიათმა შესაძლებლობა მოგვცა გაგეზარდა ხეტყის დამზადების მოცულობა ქვეყნის აღმოსავლეთ რაიონებში. დარგის სპეციალისტებმა მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევათა მეშვეობით შეძლეს უფრო რაციონალურად გამოყენებინათ ბიოფუსი მასალები, რომლებსაც ტყე სახალხო მეურნეობას აძლევს.

ორატორი შეეხო ხანძრებისა და მავნებლებისაგან ტყის მასივების დაცვის პრობლემებს და ხაზგასმით აღნიშნა: საფუძველის პროექტს, რომელიც ფართოდ განიხილეს მშრომელთა კოლექტივებში, ერთსულოვანი მოწონება ხვდა. ამასთან გამოსულმა ამხანაგებმა ხაზგასმით აღნიშნეს, რომ სწორი სატყეო მეურნეობის საფუძველი უნდა იყოს განუწყვეტელი და არაგამანადგურებელი ტყეთსარგებლობის პრინციპი, რომელიც ზღუდავს ყოველწლიური კაფვისა და ჭრის ოდენობას.

ტყის სამდიდრის კომპლექსურ გამოყენებას მიუძღვნა გამოსვლა კრასნოიარსკის სამხარეო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ დეპუტატმა ნ. ფ. ტაბარჩუკმა. მხარის ტერიტორიაზე, თქვა მან, ქვეყნის ტყის რესურსების მნიშვნელოვანი ნაწილია თავმოყრილი. ეს ეხება ამ სიტყვიერ მრეწველობის ყველაზე დიდი ნედლეულის ბაზაა. მხარეში ვამზადებთ დიდძალ მერქნს, ვუშვებთ დახრხილ მასალას, ქაღალდს, ხიან ფილებსა და სხვა პროდუქციას.

ყოველივე ეს ტყის სამდიდრის კომპლექსური გამოყენების შედეგია. ის მუშაობა სულ უფრო უმჯობესდება.

საბჭოთა ხელისუფლების წლებში ყაზახეთი განვითარებული სატყეო მეურნეობის რესპუბლიკად გადაიქცა. ყაზახეთის სს რესპუბლიკის ეკონომიკაში განუხრელად იზრდება ტყის მნიშვნელობა, აღნიშნა ჟუტ-კამენოგორსკის ტყეთა-თუთიის კომბინატის დირექტორმა დეპუტატმა ა. ხ. გორონიმმ. მან დაწვრილებით ილაპარაკა სამრეწველო გამონაფრქვევის მავნე ზემოქმედებისაგან გარემოს დაცვის პრობლემებზე.

ბენების დაცვა, მისი რესურსების რაციონალური გამოყენება საარსებო მნიშვნელობის ამოცანებია, რომლებსაც საბჭოთა ადამიანების წინაშე აყენებს სსრ კავშირის კონსტიტუციის პროექტი. დეპუტატმა თავისი საწარმოს მაგალითი გააშუქა, თუ როგორ წყვეტენ ამ საკითხებს.

სსრ კავშირის ხე-ტყისა და ხიხდამუშავების მრეწველობის მინისტრმა დეპუტატმა ნ. ვ. ტიმოფეევმა განაცხადა, რომ დარგის მუშაკები აქტიურად მონაწილეობდნენ ტყის კანონმდებლობის საფუძვლების პროექტის განხილვაში.

როგორც მინისტრმა თქვა, ჩრდილო-დასავლეთში, აღმოსავლეთ ციმბირსა და შორეულ აღმოსავლეთში დიდი ხე-ტყის სამრეწველო კომპლექსების მშენებლობამ ხელი შეუწყო ბრეწვაში მოექცეთ დიდი მწვანე მასივები გადაბერებულ და მწიფე ტყეებთან ერთად. მერქნის მოპოვება ჭვეყნის ეროვნულ ნაწილში საგრძნობლად შემცირდა.

დეპუტატმა დიდი ყურადღება დაუთმო მერქნის ნედლეულის კომპლექსურ გამოყენებას.

სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის ბაშკირეთის ფილიალის პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ დეპუტატმა ხ. რ. რაფიკოვმა აღნიშნა, რომ კომუნისტური პარტია და საბჭოთა მთავრობა უაღრესად დიდ მნიშვნელობას ანიჭებენ ყველა მოკავშირე და ავტონომიური რესპუბლიკის, მაზარისა და ოლქის კომპლექსური, მეცნიერულად დასაბუთებული, გეგმაინი განვითარების საკითხებს. ამის ნათელი მაგალითია ბაშკირეთის ასს რესპუბლიკა, რომლის ეკონომიკა და კულტურა უმაგალითო სწრაფი ტემპით ვითარდება.

შემდეგ ორატორმა თქვა, რომ პარტია მოდან ედიდეს ყურადღებას უთმობდა ბუნებრივი რესურსების რაციონალურ გამოყენებას. ყოველნაირად უწყობდა ხელს ბუნების შენარჩუნებისათვის ბრძოლის გაძლიერებას.

ლატვიის სს რესპუბლიკაში ტყეს ტერიტორიის მესამედზე მეტი უკავია, თქვა ლატვიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა დეპუტატმა ე. ი. აუშკაპმა. რესპუბლიკის პარტიული, საბჭოთა, სამეურნეო ორგანოები ყურადღებას არ აკლებენ სატყეო მეურნეობის განვითარებას. მეცნიერული რეკომენდაციების საფუძველზე გაძლიერდა კოროვების პროდუქტიულობის ამაღლების ღონისძიებები. დამთავრდა ტყის თესლის პლანტაციების გაშენებისათვის მიმდინარე მუშაობის პირველი ეტაპი. სათხეურებში დაინერგა ჯიშიანი ნერგების გამოყენების დაჩქარებული მეთოდი. ფიქვის 35 ათასამდე ნერგს უკვე ასეთი ხერხით ვიღებთ. ტყის აღდგენა წარმოებს ყველა ნაკაფში.

მრეწველობის განვითარების სწრაფი ტემპი ბუნებრივი სამდიდრის მაქსიმალურად ეფექტიან და რაციონალურ ხარჯვას მოითხოვს. ეს სავსებით შეეხება ტყის სამდიდრესაც, თქვა პარტიის ისიკ-ულის საოლქო კომიტეტის პირველმა მდივანმა დეპუტატმა ა. დუშეეევმა. მან დაწვრილებით ილაპარაკა ტყეების შენარჩუნებისა და გამრავლების საკითხებზე, ღონისძიებებზე, რომლებიც სტაჭიური უბედურებისა და მავნებლებისაგან მათი საიმედო დაცვის მიზნით ხორციელდება.

ორატორი შეეხო მთელ რიგ საკითხებს, რომელთა გადაწყვეტაც ხელს შეუწყობს ტყის სამდიდრის კიდევ უფრო ეფექტიან ზრდას.

სსრ კავშირის ცელულოზა-ქაღალდის მრეწველობის მინისტრმა დეპუტატმა კ. ი. გალანშინმა თქვა, რომ 1960 წლიდან დარგის პროდუქციის წარმოების მოცულობა 3,5-ჯერ გაიზარდა. დარგს შეემატა დიდი საწარმოები, რომლებიც ხე-ტყის მასალის დიდი მომხმარებლებიც არიან. ცელულოზა-ქაღალდის მრეწველობის მუშები და სპეციალისტები დიდ ყურადღებას უთმობენ ნედლეულის კომპლექსური გამოყენების პრობლემებს. დეპუტატმა თქვა, რომ საჭიროა უფრო სწრაფი ტემპით ვითარდებოდეს მერქნის ქიმიური გადამუშავება, და ამის დასადასტურებლად დამაჯერებელი ფაქტები მოიყვანა.

მინისტრმა ილაპარაკა შეჯიბრებაზე, რომელიც დარგის მშრომელებმა გააჩაღეს დიდი ოქტომბრის მე-60 წლისთავის ღირსეული შეხვედრისათვის. მან განაცხადა, რომ ცელულოზა-ქაღალდის მრეწველობა სახელმწიფო და საზოგადოებისათვის. ტყის რესურსების რაციონალური გამოყენების ღონისძიებათა საკითხი, ავრეთვე სსრ კავშირისა და მოკავშირე რესპუბლიკების ტყის კანონმდებლობის საფუძვლების პროექტი.

17 ივნისს კრემლის დიდ სასახლეში მუშაობა დაამთავრა სსრ კავშირის მეცხრე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს მეექვსე სესიამ. იგი მიმდინარეობდა პერიოდში, რომელიც აღსავსეა დიდი და მნიშვნელოვანი მოვლენებით. ჩვენს ქვეყანაში ფართოდ გაიზეიმა სოციალისტური შეჯიბრება დიდი ოქტომბრის მე-60 წლისთავის ღირსეულად, მეათე ხუთწლედის ვადამდე შესრულებისათვის, რომლის გეგმა შემუშავებული სკკპ XXV კონგრესის გადაწყვეტილებათა საფუძველზე. საბჭოთა ადამიანები დიდი დაინტერესებისა და პასუხისმგებლობის გრძნობით იხილავენ სსრ კავშირის ახალი კონსტიტუციის პროექტს, რომელიც განვითარებული სოციალიზმის ქვეყნის მნიფესტი უნდა გახდეს.

დეპუტატებმა ამომრჩეველთა ნება გამოხატეს და სესიის ტრიბუნიდან თქვეს, თუ რა დიდ ორგანიზატორულ საქმიანობას ეწევიან კომუნისტური პარტია, მისი ცენტრალური კომიტეტი, რომლებიც კომუნიზმის მშენებლობის გზით მიუძღვიან საბჭოთა ხალხს. სესიამ დიდი აღფრთოვანებით, ერთხმად აირჩია სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარედ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი ამხანაგი ლ. ი. ბრეჟნევი — შესანიშნავი ორგანიზატორი, შორსმჭვრეტელი პოლიტიკოსი, ლენინური ტიპის მოღვაწე, რომელიც მთელ თავის სიცოცხლეს ანმარს კომუნიზმის გამარჯვებისათვის, მთელი მსოფლიოს მშვიდობისათვის ბრძოლას.

სესიის მუშაობას საბოლოო დღეს გაიმართა კავშირის საბჭოს და ეროვნებათა საბჭოს გაერთიანებული სხდომა.

მჭეხარე, ხანგრძლივი ტაშით შეხვდნენ დეპუტატები ამხანაგებს **ლ. ი. ბრეჟნევს, ი. ვ. ანდროპოვს, ვ. ვ. გრიშინს, ა. ა. გრომიკოს, ა. პ. კირილენკოს, ა. ნ. კოსიგინს, თ. დ. კულაკოვს, დ. ა. კუნაევს, კ. ტ. მაზუროვს, ა. ი. პელშეი, გ. ვ. რომანოვს, მ. ა. სუსლოვს, დ. თ. უსტინოვს, ვ. ვ. შჩერბიცკის, ვ. ა. ალიევს, პ. ნ. დემიჩევს, ა. მ. მაზეროვს, ბ. ნ. პონომარიოვს, შ. რ. რაშიდოვს, მ. ს. სოლომენცევს, ი. ვ. კაბაკონოვს, ვ. ი. დოლგიხს, მ. ვ. ზამიანინს, კ. უ. ჩერნენკოს, ი. პ. რიაბოვს, კ. ვ. რუსაკოვს.**

პალატების გაერთიანებული სხდომა გახსნა ეროვნებათა საბჭოს თავმჯდომარემ დეპუტატმა **ვ. ვ. რუბცოვმა.** მან განაცხადა, რომ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს ორივე პალატაში დამთავრდა კამათი განსახილველ საკითხებზე — ტყეების დაცვის, ტყის რესურსების რაციონალური გამოყენების შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებებისა და სსრ კავშირისა და მოკავშირე რესუბლიკების ტყის კანონმდებლობის საფუძვლების პროექტის შესახებ.

პალატების გაერთიანებულ სხდომაზე საბოლოო სიტყვა წარმოთქვა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილემ დეპუტატმა **ზ. ნ. ნურიევმა.**

ჩვენი თვალუწვდენი სამშობლოს ყველა კუთხიდან, თქვა მან, მოდის ცნობები, თუ რა სიხარულით ხვდებიან და იწონებენ საბჭოთა ადამიანები სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის არჩევას სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარედ. ეს ნათლად ადასტურებს პარტიისა და ხალხის მონოლითურ ერთიანობას, ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის, როგორც კომუნიზმის გამარჯვებისათვის, მთელი მსოფლიოს მშვიდობისათვის დაუცხრომელი მებრძოლის უდიდესი დამსახურების საყოველთაო აღიარებას.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს კავშირის საბჭომ და ეროვნებათა საბჭომ ერთხმად ეროვნებათა საბჭოს ყოველმხრივ და საფუძვლიანად განიხილეს ტყეების დაცვის შემდგომი გაუმჯობესებისა და ტყის რესურსების რაციონალური გამოყენების ღონისძიებათა საკითხი, ავრეთვე სსრ კავშირისა და მოკავშირე რესპუბლიკების ტყის კანონმდებლობის საფუძვლების პროექტი.

17 ივნისს კრემლის დიდ სასახლეში მუშაობა დაამთავრა სსრ კავშირის მეცხრე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს მეექვსე სესიამ. იგი მიმდინარეობდა პერიოდში, რომელიც აღსავსეა დიდი და მნიშვნელოვანი მოვლენებით. ჩვენს ქვეყანაში ფართოდ გაიზეიმა სოციალისტური შეჯიბრება დიდი ოქტომბრის მე-60 წლისთავის ღირსეულად, მეათე ხუთწლედის ვადამდე შესრულებისათვის, რომლის გეგმა შემუშავებული სკკპ XXV კონგრესის გადაწყვეტილებათა საფუძველზე. საბჭოთა ადამიანები დიდი დაინტერესებისა და პასუხისმგებლობის გრძნობით იხილავენ სსრ კავშირის ახალი კონსტიტუციის პროექტს, რომელიც განვითარებული სოციალიზმის ქვეყნის მანიფესტი უნდა გახდეს.

მინისტრმა ილაპარაკა შეჯიბრებათა საბჭომ და ეროვნებათა საბჭომ ყოველმხრივ და საფუძვლიანად განიხილეს ტყეების დაცვის შემდგომი გაუმჯობესებისა და ტყის რესურსების რაციონალური გამოყენების ღონისძიებათა საკითხი, ავრეთვე სსრ კავშირისა და მოკავშირე რესპუბლიკების ტყის კანონმდებლობის საფუძვლების პროექტი.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს ამ სესიაზე ესოდენ დიდმნიშვნელოვანი კანონების მიღება დაემთხვა სსრ კავშირის ახალი კონსტიტუციის პროექტის საყოველთაოსახალხო განხილვას. ამ უაღრესად საგულისხმო დოკუმენტში ხაზგასმულია, თუ რა მზარდი მნიშვნელობა აქვს ბუნებრივი რესურსების რაციონალურ გამოყენებისა და დაცვას, რომელთა ერთ-ერთი მთავარი შემადგენელი ნაწილია ტყე.

დეპუტატებმა თქვეს, რომ კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის ყურადღების ცენტრში მუდამ დგას ტყეების დაცვასთან, ტყის სიმდიდრეთა რაციონალურ გამოყენებასთან, მათ აღდგენასა და გამრავლებასთან დაკავშირებული. საკითხები და უპირველეს მნიშვნელობას ანიჭებენ მათ. ამას ნათლად ადასტურებს ქვეყნის საზოგადოებრიობის მიერ ამ საკითხების ფართო განხილვა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს ახლანდელ სესიაზეც. იგი მოწმობს იმ უდიდეს ზრუნვას, რომელიც ჩვენში ეთმობა გარემოს გაუმჯობესებას, ქვეყნის ბუნებრივ სიმდიდრეთა გამრავლებისა და მისი ეკონომიკური პოტენციალის ზრდას, ხალხის კეთილდღეობის შემდგომ გაუმჯობესებას. ყოველივე ეს საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის, ლენინური ცენტრალური კომიტეტისა და მისი მეთაურის — კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს გამოჩენილი მოღვაწის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის ეკონომიკური პოლიტიკის მთავარი შინაარსია.

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მიერ ამ სესიაზე წარმოდგენილი ტყის კანონმდებლობის საფუძვლების პროექტის განხილვამ, განაგრძო ზ. ნ. ნურიევმა, ცხადყო, რომ იგი შეესაბამება ტყეების პროდუქტიულობის გადიდებას, მათი აღდგენის გაუმჯობესებასა და დაცვის გაძლიერებას, ტყის რესურსების რაციონალური გამოყენების უზრუნველყოფას. ეს პროექტი, როგორც დეპუტატთა გამოსვლებში აღინიშნა, შეესაბამება სკკპ XXV კონგრესის მიერ ქვეყნის ეკონომიკის შემდგომი განვითარებისა და გაძლიერების, საბჭოთა ხალხის მატერიალური და კულტურული დონის ამაღლების დასახულ ამოცანებს. იგი უნდა მიგიღოთ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პალატების მუდმივ კომისიათა შესწორებების გათვალისწინებით.

შემოსულია აგრეთვე წინადადება მიღებულ იქნეს პროექტი სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დადგენილებისა „ტყეების დაცვის შემდგომი გაუმჯობესებისა და ტყის რესურსების რაციონალური გამოყენების ღონისძიებათა შესახებ“.

დასასრულ ზ. ნ. ნურიევმა თქვა: ამ კანონების მიღება ხელს შეუწყობს კომუნისტური შეგნებულობის საქმეს, საბჭოთა ხალხის ეკონომიკურ ეფექტიანობას შემდგომი გაუმჯობესებისა და ტყის რესურსების რაციონალური გამოყენების ღონისძიებათა შესახებ“.

დასასრულ ზ. ნ. ნურიევმა თქვა: ამ კანონების მიღება ხელს შეუწყობს კომუნისტური შეგნებულობის საქმეს, საბჭოთა ხალხის ეკონომიკურ ეფექტიანობას შემდგომი გაუმჯობესებისა და ტყის რესურსების რაციონალური გამოყენების ღონისძიებათა შესახებ“.

ამხანაგო დეპუტატებო! რაზეც უნდა ვისაუბროთ დღეს, ჩემი აზრით, ეს საუბარი უნდა დავიწყოთ სტატიკებით ყველაზე დიდმნიშვნელოვანი სახელმწიფო დოკუმენტის — საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის კონსტიტუციის შესახებ, რომლის პროექტს არნახული აქტიურობითა და დიდი ინტერესით იხილავს ახლა მთელი საბჭოთა ხალხი. ამ უმნიშვნელოვანესი პოლიტიკური დოკუმენტის განხილვისას ყველანაირ, ნიადაგდამეჩიანი ბოროტმეტყველებებს, ლიბულებებსა და დასკვნებს, რომლებსაც შეიცავს ამ პლენუმზე ლენინდი ილიას ძე ბრეჟნევის მოხსენება.

ამ დღეებში გამართულმა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა, რომელმაც ერთსულოვანად მოიწონა კონსტიტუციის პროექტი, დასახა მისი ფართო განხილვის, პრომაჯადინა და ახსნა-განმარტების ორგანიზაციული და პოლიტიკური ღონისძიებათა კონკრეტული პროგრამა. კონსტიტუციის პროექტის განხილვას, როგორც პლენუმზე გადაწყვეტა, ენნდა ჰქონდეს საზეიმო პოლიტიკური ხასიათი, რომელიც შეხამებული აქნება გულმოდგინე ტრამატიკურ მუშაობასთან რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის განვითარების ძირეული ხუთწლედის დაჯილდოებათა წარმატებით შესრულებისათვის, დიდი ოქტომბრის ოთხლეტი ღირსეული შეხვედრისათვის სოციალისტური შეჯიბრების ახალი თართო გაჭიანურთ. ნება მიბოძეთ, ამხანაგო დეპუტატებო, მოგახსენოთ, რომ საქართველოს სსრ მშრომელები ამ ომენშეფნელოვანესი პოლიტიკური დოკუმენტი ბრწყინვალე ენთუზიაზმით, ერთსულოვნებით ეგებებიან სსრ კავშირის კონსტიტუციის პროექტს, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1977 წლის მაისის პლენუმის გადაწყვეტილებებს, დიდსულებებსა და დასკვნებს, რომლებსაც შეიცავს ამ პლენუმზე ლენინდი ილიას ძე ბრეჟნევის მოხსენება.

ამ დღეებში გამართულმა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა, რომელმაც ერთსულოვანად მოიწონა კონსტიტუციის პროექტი, დასახა მისი ფართო განხილვის, პროპაგანდისა და ახსნა-განმარტების ორგანიზაციული და პოლიტიკური ღონისძიებათა კონკრეტული პროგრამა. კონსტიტუციის პროექტის განხილვას, როგორც პლენუმზე გადაწყვეტა, ენნდა ჰქონდეს ეროვნული ხასიათი, ამასთან ერთად ეროვნებათა საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ამ ბრეჟნევის, რომელიც ამ ეროვნებისა, ენნდა ჰქონდეს ეროვნული ხასიათი, ამასთან ერთად ეროვნებათა საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ამ ბრეჟნევის,

მსოფლიოს ამბები

ბელგრადის შეხვედრაზე

ბელგრადი, 16 ივნისი. (საკ-დესი). სრულად ევროპის თათბირის მონაწილე სახელმწიფოების წარმომადგენელთა სხდომებზე, რომლებიც აქ დღეს გრძელდებოდა, განიხილავდნენ ბელგრადის შეხვედრის ახლანდელი მოსამზადებელი ეტაპის მუშაობის წესს. ამ საკითხზე წინადადებით გამოვიდა ესპანეთის წარმომადგენელი.

განხილვაში მონაწილეობდა საბჭოთა კავშირის წარმომადგენელი — სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სამინისტროს კოლეგიის წევრი ი. მ. ვორონცოვი. მან ხაზგასმით აღნიშნა, კერძოდ, რომ საბჭოთა დელეგაცია ბელგრადში ჩავიდა, რათა ხელი შეუწყოს ძირითადი შეხვედრის მომზადებასთან დაკავშირებული საკითხების სეოოოზულ კონსტრუქციულ განხილვას. ძირითადი შეხვედრა, როგორც ეს საბოლოო აქტით არის ნაგულისხმევი, ჰელსინკის სულისკვეთების განგრძობა-განვითარება, დაძაბულობის შენელების პროცესის განვითარების კიდევ ერთი რგოლი უნდა გახდეს, განაცხადა სსრ კავშირის წარმომადგენელმა.

დღეს გამოვიდნენ ავრეთვე რუმინეთის, ამერიკის შეერთებული შტატების, ინგლისის, ავსტრიის, ნორვეგიისა და მთელი რიგი სხვა ქვეყნების წარმომადგენლები.

პროვოკაცია აღკვეთეს

ბელგრადი, 16 ივნისი. (საკ-დესი). იუგოსლავიის უშიშროების ორგანოებმა ჩაფუშეს დასავლეთიდან უცხოელ ტერორისტების სახით იუგოსლავიაში ჩამოსული საფონსტური ელემენტების პროვოკაცია. საინსიტები ამირებდნენ დემონსტრაციის მოწყობას ამ შენობის წინ, სადაც გუშინ დაიწყო სრულიად ევროპის თათბირის მონაწილე სახელმწიფოთა წარმომადგენლების შეხვედრის მოსამზადებელი ეტაპი. მათ ფარულად ჩამოიტანეს თან პროვოკაციული შინაარსის ფურცლები, რომლებიც უნდა დაერიგებინათ ბელგრადის მოსამზადებელი შეხვედრის მონაწილეებისა და ადგილობრივი მოსახლეობისათვის.

როგორც აქ გამოქვეყნებულ ცნობაში აღნიშნულია, იუგოსლავიამ ბელგრადის შეხვედრის მონაწილე ჯერ ერთ ქვეყანას აცნობა, რომ ყოველ ღონეს იხმარს, რათა ეზრუნველყოს ნორმალური პირობები ევროპის უშიშროებისა და თანამშრომლობის თათბირის მონაწილე სახელმწიფოთა წარმომადგენლების შეხვედრის ამ წინასწარი ეტაპის ჩატარებისათვის და თავდად აიღოლებს მოქმედებას, რომელიც ხელს შეუშლის მის მუშაობას. საინსიტები პროვოკატორები გაამეცეს იუგოსლავიიდან.

ხმა მისცეს დემოკრატიზაციის კურსს

ესპანეთის პარლამენტის არჩევნების შედეგები

მადრიდი. 16 ივნისი. (საკ-დესი). გუშინ ესპანეთში გაიმართა პარლამენტის არჩევნები. 1936 წლის შემდეგ ეს იყო პირველი საყოველთაო და პირდაპირი არჩევნები ფარული კენჭისყრით. არჩეულია კონგრესის 350 დეპუტატი და 207 სენატორი. წინასწარი მონაცემებით, ადგილები დეპუტატთა კონგრესში შემდეგნაირად განაწილდა: ცენტრისტული ორგანიზაციების ბლოკმა დემოკრატიული ცენტრის კავშირმა მიიღო 170 ადგილი, სოციალისტურმა მუშათა პარტიამ — 115, კომპარტიამ — 20, ნეოფრანკისტულმა ბლოკმა სახალხო ალიანსმა — 15, დანარჩენი ადგილები განაწილდა სხვა მცირერიცხოვან პარტიებსა და დაჯგუფებებს შორის.

სენატში დემოკრატიული ცენტრის კავშირს აქვს 106 ადგილი, სოციალისტურ მუშათა პარტიას — 60, კომპარტიას — 9 ადგილი.

ამრიგად, არჩევნებში წარმატებას მიაღწია, უწინარეს ყოვლისა, დემოკრატიული ცენტრის კავშირმა, რომელსაც ახლანდელი მთავრობის თავმჯდომარე ადოლფო სუარესი მეთაურობს.

როგორც მემარჯვენე, ისე მემარცხენე ჯერის ექსტრემისტულმა ორგანიზაციებმა სასტიკი დამარცხება განიცადეს. ერთ-ერთმა ამ დაჯგუფებამ ვერ მოაროვა ერთ პროცენტზე მეტი ხმა. ფართო პოლიტიკური მხარდაჭერა ვერ მიიღო ავრეთვე ნეოფრანკისტულმა სახალხო ალიანსმა, ყოფილი შინაგან საქმეთა მინისტრის მანუელ ფრაგა ირიბარნეს მეთაურობით. ამ ბლოკს ყველაზე დიდი მატერიალური და ფინანსური მხარდაჭერა ჰქონდა, რამაც საშუალება მისცა მეტად აქტიური საარჩევნო კამპანია ჩაეტარებინა. მაგრამ ვერც გაძლიერებულმა აქტიურობამ, ვერც ფინანსურმა დაბაძარებამ, ვერც დემაგოგიურმა ლოზუნგებმა ვერ შეიყვანეს შეცდომაში ესპანელი ხალხი, რომელსაც კარგად ახსოვს, თუ რა პოლიტიკურ და ეკონომიკურ ჩიხში მოაქცია ქვეყანა ფრანკისტებმა. არჩევნების შედეგებმა კიდევ ერთხელ ცხადყო, რომ ხალხი საესებით უარყოფს ფრანკიზმს.

მიუხედავად იმისა, რომ ფრანკისტული ორმოცი წლის განმავლობაში ნერგავდნენ ქვეყანაში ანტიკომუნისტიზმს, მათ ვერ დაიშინეს ესპანელები, რომელთაგან ბევრმა ხმა მისცა ესპანეთის კომპარტიის კანდიდატებს, რომელიც გამოდის სოციალურ-პოლიტიკური ცხოვრების შემდგომი დემოკრატიზაციის, კაპიტალისტური ექსპლოატაციის, უმუშევრობის წინააღმდეგ, მშრომელთა ინტერესებისათვის ბრძოლის ლოზუნგებით: პარლამენტში კომპარტიის წარმომადგენელთა შორის არიან დოლორეს იბარური და ბევრი სხვა ცნობილი პოლიტიკური მოღვაწე.

მთლიანად არჩევნებმა მშვიდობიან ვითარებაში ჩაიარა. ძველ ქვეყანაში რეგისტრირებული იყო მხოლოდ რაოდენიმე უმნიშვნელო ადგილი. ამას ბევრად ეუწყო ხელი ესპანეთის მძრომელთა დიდმა ორგანიზებულობამ, აგრეთვე წესრიგის უზრუნველყოფის ღონისძიებებმა, რომლებიც მთავრობამ განახორციელა.

არჩევნების წინასწარი შედეგები

დელი, (საკ-დესი). ინდოეთის ათ შტატსა და ორ მოკავშირე ტერიტორიაზე, სადაც 10-14 ივნისს მიმდინარეობდა ადგილობრივი საკანონმდებლო კრების არჩევნები, განაგრძობენ ხმების დათვლას. წინასწარი ინფორმაციებით, დასავლეთ ბენგალიისა და ტამილნადუს გარდა, ყველა შტატში მმართველი ჯანახა პარტია ლიდერობს. გამოცხადებული 1032 ადგილიდან მან 598 ადგილი მიიღო. ჯანახა პარტიამ ანალოგიური უმრავლესობა უკვე მიიღო ხამჩალ-პრადეშის, ხარიანას, რაჯასტანის შტატების, ეგრეთვე დელის მოკავშირე ტერიტორიის საკანონმდებლო კუბებზე. ინდოეთის ეროვნულმა კონგრესმა 153 ადგილი მიიღო. ინდოეთის პრესა იტყობინება არჩევნების მიმდინარეობის შესახებ და აღნიშნავს ამომრჩეველთა საკმაოდ დაბალ აქტივობას. დელში, მაგალითად, ამომრჩევლებმა ხმაყოლეობდა ამომრჩეველთა ძირითად 55 პროცენტი მარტის საპარლამენტო არჩევნების 25 პროცენტთან შედარებით. ფენჯაბსა და ხარიანის გარდა ყველა შტატში არჩევნებში მოხალეობდა ამომრჩეველთა დაახლოებით 60 პროცენტი.

ათი შტატისა და ორი მოკავშირე ტერიტორიის საკანონმდებლო კრებებში ჯანატა პარტიამ უნდა მიიღოს ადგილების დაახლოებით 65 პროცენტი, რომ ინდოეთის კონსტიტუციის შესაბამისად თვისი კანდიდატი გაიყვანოს ქვეყნის პრეზიდენტად, რომლის არჩევნები მიმდინარე წლის 12 აგვისტომდე გაიმართება.

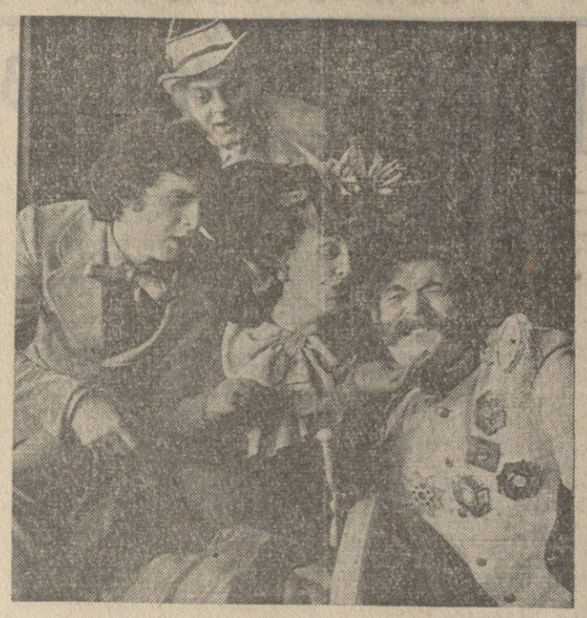

მეგობრობის თეატრის სტუმრები

„მეგობრობის თეატრის“ მოწვევით ქართველმა მაყურებელმა ბევრი სახელგანთქმული თეატრი გაიცნო და მათ საინტერესო შემოქმედებას ეზიარა. ამჯერად ჩვენს ლედაქალაქს ეწვევნენ მოსკოვის „სოვრემენიკის“ და ოდესის მუსიკალური კომედიის თეატრები.

„სოვრემენიკის“ შემოქმედებითი ბიოგრაფია არცთუ ისე დიდი ხნის წინათ დაიწყო, მაგრამ მოკლე ხანმი კოლექტივმა ფართო თეატრალური საზოგადოებრიობის ყურადღება მიიქცია. ახლებური, ძიებებითა და შემოქმედებითი მრავალფეროვნებით აღსავსე სპექტაკლები მაყურებელმა შეიყვარა. მრავალი ჩინებული მსახიობი და რეჟისორი აღიზარდა ამ თეატრის სცენაზე.

„სოვრემენიკი“ დღეს, 18 ივნისს რუსთაველის თეატრში, თბილისელთა წინაშე ახალგაზრდა დრამატურგის ა. ვამპილოვის პიესით „პროვინციული ანეგდოტებით“ წარსდგება. ორნაწილიან სანახაობაში მონაწილეობენ რსფსრ სახალხო არტისტი, სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი ო. ტაბაკოვი, რსფსრ დამსახურებული არტისტები ნ. დარიონინა, ნ. ივანოვა, პ. შჩერბაკოვი. მსახიობები ა. გერტინსკაია, ა. ეოროსეფსკაია, ვ. ნიკულინი და სხვები. სპექტაკლი დადგა ვ. ფოკინმა. მხატვრობა პ. კირილოვს ეკუთვნის. კომპოზიტორი — ვ. დაშკევიჩი. თეატრის მთავარი რეჟისორია გ. ვოლჩეკი.

19 ივნისს გაიმართება თეატრისა და კინოს პოპულარული მსახიობის ო. ტაბაკოვის შემოქმედებითი საღამო.

ოდესის მუსიკალური თეატრის კოლექტივი 21, 23 და 28 ივნისს ფილარმონიის დიდ საკონცერტო დარბაზში წარმოადგენს პრემიერას გ. ცაბაძის მუსიკალურ კომედიას „გული ჩემი აქ არის“ (ო. იოსელიანის პიესის მიხედვით). ლიბრეტო ე. მიტნიცკის ეკუთვნის, დირიჟორია უკრაინის სსრ ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე ი. კალმეგრი, ბალეტმაესტერი საქართველოს სსრ დამსახურებული არტისტი ი. ზარეცკი, მხატვარი — გ. მეხსიშვილი.

22, 25 და 29 ივნისს ოდესელთა შესრულებით მაყურებელი მოუსმენს კალმანის მუსიკალურ კომედიას „მარიცას“, რომლის რეჟისორია ნ. ლიფშიცი, დირიჟორი — უკრაინის ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე ე. ვინიცკი. მხატვარია ს. ზაიცევი, ბალეტმაესტერი — ბ. ბორისოვი.

გასტროლების დღეებში გაიმართება საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტის, ლენინური პრემიის ლაურეატის მ. ვოდიანოის და უკრაინის სსრ სახალხო არტისტის მ. დიომინას შემოქმედებითი საღამო, სადაც შესრულდება ოპერეტების ნაწყვეტები („სილვა“, „ჩემი მშვენიერი ლედი“, „სამგზრფშიანი ოპერა“, „ცირკის პრინცესა“, „მარიცა“, „ქორწილი მალინოვკაში“).

ამ ორი პოპულარული თეატრის გასტროლები ჩვენს დედაქალაქში დიდ ინტერესს იწვევს.

სურათებზე: ზემოთ — ხცენა ოდესის მუსიკალური კომედიის თეატრის სპექტაკლიდან „მარიცა“; ქვემოთ — გ. ცაბაძის „აქ არის ჩემი გული“. აგაბო — საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტი, ლენინური პრემიის ლაურეატი მ. ვოდიანოი, კესარია — უკრაინის სსრ სახალხო არტისტი მ. დიომინა.

ხ. კრუპნინის ფოტო.

გმირთა ხსოვნის ობელისკი

ყალეგუბი. მაღლაკი ერთ-ერთი დიდი და ლამაზი სოფელია. სამამულო ომში, სამშობლოს დასაცავად აქედან 800 ვაჟკაცი წავიდა. ბევრი მათგანი საბრძოლო ჯილდოებით მკერდდამშვენებული დაუბრუნდა მშობლიურ სოფელს, 380-ზე მეტი კი ბრძოლის ველზე გმირულად დაეცა.

მაღლიერი თანასოფლელები ორ ავიწყებენ სამშობლოსათვის თავდადებულებს. ახლახან მათ უკვდავსაყოფად სოფლის ცენტრში, სამასწლოვანი მუხის ქვეშ, მშრომელებმა შინ მოუსვლელთა ობელისკი ააგეს და ყვავილარი გაამენეს.

ობელისკი დაპროექტა ამ ადგილის მკვიდრმა გ. ჟორჟოლიანმა.

მ. კანკაძე.

ბუშინ, 13 საათზე ყველგან მშრალი ამინდი იდგა. დასავლეთ საქართველოში ყველაზე მეტი სიცხე — 30 გრადუსი ცხაკაიაში აღინიშნა. ფარეზინ დაბლობ რაიონებში 27-29, მთებში 26-28 გრადუსი იყო.

აღმოსავლეთ საქართველოს დაბლობ რაიონებში 25-28, მთებში 24-26 გრადუსი აღინიშნა.

ბუშინ 13 საათზე თბილისში თერმომეტრი 28 გრადუსს უჩვენებდა.

დღეს დასავლეთ საქართველოში მოსალოდნელია უმეტესად მშრალი ამინდი, სუსტი ქარი, ტემპერატურა დაბლობ რაიონებში 26-31, მთებში 21-26 გრადუსი.

აღმოსავლეთ საქართველოს მთიან რაიონებში მოსალოდნელია ხანმოკლე წვიმა და ელჭექი, სუსტი ქარი, დაბლობ რაიონებში 27-32, მთებში 18-23 გრადუსი იქნება.

თბილისში დღის მეორე ნახევარში მოსალოდნელია ხანმოკლე წვიმა და ელჭექი, სუსტი ქარი, ტემპერატურა 30-32 გრადუსი.

სსრ კავშირის თასზე

ჩვენი ქვეყნის წლევანდელი ფუტბურთის სეზონი, როგორც ცნობილია, თასის გათამაშებით დაიწყო.

გუშინ მოსკოვსა და სმოლენსკში გაიმართა პირველი მერვეფინალური მატჩები. ცსკა შეხვდა კიევის სკა-ს, ხოლო სმოლენსკის „ისკრა“ — ტამკენტის „პახტაკორს“. ორივე მატჩში ერთნაირი ანგარიშით — 1:2 დამარცხდნენ მასპინძლები.

დღეს გაიმართება მერვეფინალის კიდევ ექვსი მატჩი: „ტორპედო“ მ. — „სპარტაკი“ მ., „დნეპრი“ — „ზარია“, „დინამო“ კ. — „სპარტაკი“ ლ.-ფ., „კარპატი“ — „დინამო“ მ., „ზენიტი“ — „დინამო“ მნ. და „ზენიტი“ — „კარპატი“.

ქართველი სპორტსმენის წარმატება

შეანიშნავად იასპარეზი ნეგასტოპოლში გამართულ საკავშირო შეჯიბრებები ჩვენი რეპუბლიკის წარმომადგენელმა — 27 წლის თბილისელმა არმიელმა, სპორტის ოსტატმა გურამ ბიგანიშვილმა. მან ორჯერ აიღო სტარტი და ორჯერვე წარმატებით.

პირველად მან გაიარა „სლავა სევასტოპოლიას“ პრიზზე გამართულ საკავშირო რეგატაში „ფონის“ კლასის ნავით (მეჯიბრეობაში სპორტსმენთა სარეკორდო რაოდენობა მონაწილეობდა — 90 კაცი) მეორე ადგილი დაიკავა, მონრეალის ოლიმპიადის ვერცხლის პრიზიორია, სპორტის დამსახურებული ოსტატის ვ. ბალაშოვის (მოსკოვი) შემდეგ.

მომდევნო დღეებში იქვე გაიმართა რეგატა „მეგობრობა“ საზღვარგარეთელი სპორტსმენების მონაწილეობით. გ. ბიგანიშვილმა ამჯერად აჯობა ვ. ბალაშოვს და პირველობაც მოიპოვა. ქართველმა სპორტსმენმა საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატის ნორმატივი შეასრულა, რაც პირველი შემთხვევაა ჩვენი რესპუბლიკის სპორტის ისტორიაში.

თასი მეორედ

ვინიპეგი (კანადა). საბჭოთა კალათბურთელებმა მეორედ მოიპოვეს საკონტინენტთაშორისო თასი, რომლის გათამაშებაში ევროპისა და ამერიკის ათი გუნდი მონაწილეობდა. მათ ვინიპეგში დაამარცეს კანადის ნაკრები — 88:53 (35:32), მოიგოოეს 8 ქულა და იმის მიუხედავად, თუ როგორ დამთავრდება ოკეანეს-გაღმა მათი უკანასკნელი შეხვედრა (ამერიკელებთან), უკვე გაინადდეს პირველი ადგილი. საბჭოთა გუნდში კვლავ ისახელა თავი მისმა კაპიტანმა ს. ბელოვმა — 22 ქულა, ხ. დერიუგინის აგარაშეზეა 11 ქულა.

ამერიკელებმა ციინციანტში სძლიეს იუგოსლაველებს — 94:90 (51:48), რომლებმაც 6 ქულით დაამთავრეს გათამაშება. ამერიკელებს 5 ქულა და კიდევ ორი თამაში აქვთ.

საკავშირო ტურნირის წინ

თბილისის ფალავანთა კლუბში დამთავრდა საქართველოს პირად-გუნდური პირველობა ჭიდაობა სამბოში, რომელიც გათვალისწინებული ახალგაზრდობის მეორე რესპუბლიკური სპორტული ასპარეზობის პროგრამით. ტურნირში მონაწილეობა მიიღო 11 გუნდმა (140-მდე მოჭიდავემ).

გუნდურ ჩათვლაში საუკეთესონი იყვნენ თბილისის სამბისტები. წარმატებით ისასპარეზეს ქუთაისელებმა, რომლებმაც გაუსწრეს ბორის ძლიერ კოლექტივს და მეორე ადგილი დაიკავეს. გორელები მესამე საპრიზო ადგილს დასჯერდნენ.

(საკინფორმი).

პრეტენდენტთა მატჩი

ბონი. 17 ივნისი. (საკ-დესი), მოპაოდაკე ქალთა მსოფლიო პირველობის პრეტენდენტთა მეოთხე ფინალურ მატჩში ლუვენტანა-კუშნირის შორის ანგარიშია 0:2. მატჩის მეორე პარტიაში, რომელიც გადადებული იყო, გაიმარჯვა კუშნირმა.

1 ჟორეტი

მოსნაველთა სპარტაკიადა

მოცურავეთა შეჯიბრების მეორე დღეს, პირველადსაგან. გასაკვირვებელი, ზემპიონთა შორის თბილისელთა გარდა სხვა გუნდების წარმომადგენლებიც ელიოლეთ. უპირველეს ყოვლისა, ეს აჭარის სპორტსმენებზე ითქმის. ბიკოლოს მოროზოვმა 200 მეტრზე თავისუფალი სტილით ცურვაში გაიმარჯვა (2.06,8), ალექსანდრე ბახარაძე კი უძლიერესი იყო ამავე დისტანციაზე ბუღალმა ცურვაში (2.23,9). კვლავ წარმატებით ასპარეზობს თბილისელი მოსწავლე ინგა პოტაპოვა. ამჯერად იგი სპარტაკიადის ჩემპიონი გახდა 200 მეტრზე თავისუფალი სტილით ცურვაში (2.16,9). პოტაპოვას თანაგუნდელმა სტელა სოდაგრინშვილმა ერთ დღეს ორჯერ იზეიმა. გამარჯვება: ჯერ 200 მეტრზე გულღმა, შემდეგ კი ორავე მანძილზე კომპლექსურ ცურვაში (შესაბამისად — 2.40,0, 2.40,7). ვაჟთა შორის კომპლექსურ ცურვაში 200 მეტრზე ყველას აჯობა თბილისელმა გიორგი არზუმანოვმა (2.21,7). კომბინირებულ ესტაფეტაში 4X100 მეტრზე, როგორც გოგონათა, ისე ვაჟთა შორის წარმატება თბილისელებს ხვდათ. II ადგილზე არიან აჭარის სპორტსმენები. გოგონათა შორის III ადგილი რუსთაველებმა მოიპოვეს, ვაჟთა შორის — ქუთაისელებმა.

ყალთბურთში ფოთელი გოგონები დამარცხდნენ თბილისელ თანატოლებთან (24:74). აჭარის კოლექტივმა აჯობა სამხრეთ ოსეთის გუნდს (59:36). აფხაზეთისა და რუსთავის წარმომადგენელთა შეხვედრაში გამარჯვება აფხაზეთის ყალთბურთელებს დარჩათ (67:61). ჭალთურელებმა სძლიეს ქუთაისელებს (72:64).

სპორტული შეჯიბრებების ბარდა, სპარტაკიადა კულტურულ პროგრამასაც ითვალისწინებს. პიონერთა სასახლეში სპარტაკიადის მონაწილეებისათვის გაიმართა კონცერტი. გარდა ამისა ეწყობა სანატერესო შეხვედრები, ექსკურსიები.

თ. გაჩეჩილაძე.

ერთიანი ფარსი?

პროფესიულ მოკრივეთა მსოფლიო ასოციაცია მოჰპოდ ალის მომე წონაში მსოფლიოს ჩემპიონის წოდებას ჩამოართმევს, თუ იგი გამოვა იაპონელ მოკიდავე ანტონინო ინოკის მიერ შეთავაზებულ განმეორებით მატჩში. ეს განაცხადა პანამელმა პროფესიონალ მოკრივეთა მსოფლიო ასოციაციის პრეზიდენტმა ელიას კორდოვამ, რომელიც ტოკიოში იმყოფება. მან დასძინა, რომ ასოციაციამ მიიღო გადაწყვეტილება, რომელიც მოკრივეებს უკრძალავს სხვა სახეობის სპორტის წარმომადგენლებთან შეხვედრას.

შეგახსენებთ, რომ ალისა და ინოკის პირველი ორთაბრძოლა გაიმართა გასული წლის 27 ივლისს ტოკიოს განთქმულ ბუდოკანის დარბაზში. თოქმა ბურჟუაზიულმა პრესამ იგი „საუკუნის ორთაბრძოლად“ მონათლა, მაგრამ იგი იმდენად ერთფეროვანი იყო, რომ მაყურებლებს იმედი გაუცრუა, თითქმის მთელი თხუთმეტი რაუნდი კარატეს ცნობილმა ოსტატმა ინოკიმ გაატარა... იატაკზე გულაღმა და წინააღს უშენდა ალის. მოკრივე თავს დასტრიალებდა მეტოქეს, ლაბდავდა და ამოდ ცდილობდა როგორმე ხელთათმანი ყბაში მოერტყა. მაგრამ ამ შეხვედრის შემდეგ ორივე სპორტსმენმა დიდი ფული აიღო, სწორედ ამიტომ გადაწყვიტეს მათ მომდინარე წლის დამლევს ან მომავალი წლის დამდეგს მოეწყოთ მატჩ-რევანშები.

მაგრამ აქ სპორტული პრინციპების ოდნავ მაინც დაცვისათვის ბრძოლაში ჩაერია პროფესიონალთა ასოციაცია. მის ხელმძღვანელებს, როგორც ჩანს, ეშინიათ, რომ ამგვარი ორთაბრძოლები მთლიანად გამომაზეურებენ პროფესიული სპორტის საქმოსნურ ხასიათს. (საკ-დესი).

რედაქტორი
დ. მჟედლიშვილი.

20 ივნისი

10.00 — ახალი ამბები (მოსკოვიდან), 10.10 — [illegible] ზიო დოკუმენტური ფილმი „[illegible] ნი დილა, მოსკოვო!“ (ფერადი, მოსკოვიდან), 10.25 — საინფორმაციო პროგრამა (მოსკოვიდან), დასასრული — კონცერტი საბჭოთა კომპოზიტორების ნაწარმოებებიდან (ფერადი, მოსკოვიდან), 14.00 — კინოპროგრამა — „მოგზაურობა საფრანგეთში“ (ფერადი, მოსკოვიდან), 14.30 — საინფორმაციო პროგრამა (მოსკოვიდან), დასასრული — სსრ კავშირის სახელმწიფო აკადემიური სიმფონიური ორკესტრის კონცერტი — ხელმძღვანელი „საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტი ე. სვეტლანოვი. პროგრამაშია მ. რაველი (ფერადი, მოსკოვიდან), 16.00 — „დიდი ოქტომბრის 60 წლისთავისათვის“ საიუბილეო კინოორკესტრი „დედაზე დაუარეულად შეიძლება თრობა“, 17.00 — მულტიპლიკაციური ფილმი, 18.10 — „ბავშვებისათვის კონცერტი (ფერადი), 18.35 — „ვესტნიკი“ — საინფორმაციო პროგრამა, 18.55 — კონცერტი „ახალგაზრდების ხელოვნება“, 19.25 — განვიხილავთ სსრ კავშირის კინსტიტუციის პროექტს“, 19.45 — „ეკიბრეზნან ორლოდის ოლქის მშრომელები“ (ფერადი, მოსკოვიდან), 20.30 — „მოამბე“ — საინფორმაციო პროგრამა, 21.00 — ვასო აბაშიძის სახელობის მუსიკალური სასკოლო-წიფო კომედიის თეატრის 50 წლისთავისადმი მიძღვნილი საღამო. კონცერტი. გაგრძელება, (ვიდეოჩანაწერი).

21 ივნისი

10.30 — მხატვრული ფილმი — „პრინცია“ (ფერადი), 12.00 — „ეროვნულთა სამყაროში“ (ფერადი, მოსკოვიდან), 17.00 — უმაღლეს სასწავლებლებში შემსვლელთათვის [illegible] ინსტიტუტის კომიტეტის პი[illegible] — [illegible] (ფერადი, მოსკოვიდან), 22.00 — [illegible] საერთაშორისო პროგ[illegible] 23.35 — ქართული სატელევიზიო მუსიკალური ფილმი „ლილეო“ (ფერადი), 23.05 — სპორტული ბიბლიოთეკა, 23.30 — ვოკალურ-ინსტრუმენტული ანსამბლი „ორერა“ კონცერტი (ფერადი, მოსკოვიდან).

24 ივნისი

10.00 — ახალი ამბები (მოსკოვიდან), 10.10 — დილის ვარჯიში (ფერადი, მოსკოვიდან), 10.30 — სატელევიზიო მატერიული ფილმი „მოიხედე, ნახავ მეგობრებს“, 17.00 — „უმაღლეს სასწავლებლებში შემსვლელთათვის — ქართული ენა, 18.20 — უფროსკლასელთათვის — „საბჭოთა ცხოვრების კანონი“, 18.40 — მულტიპლიკაციური ფილმი, 19.00 — „დიდი ოქტომბრის 60 წლისთავისათვის“ — „ძმაო, ძმისა ხარ ძლიერი“... — საბჭოთა უზბეკეთი, 20.00 — „მოამბე“ — საინფორმაციო პროგრამა, 20.30 — კონცერტი, 21.00 — „ჩვენი ბიოგრაფია“ — „1951 წელი“ (ფერადი, მოსკოვიდან), 22.00 — „ვრემია“ — საინფორმაციო პროგრამა (მოსკოვიდან), 22.30 — „თეატრალური პანორამა“.

25 ივნისი

11.15 — „თქვენთვის, მშობლებო!“ (მოსკოვიდან), 11.45 — დილის მუსიკალური პროგრამა (ფერადი), 12.15 — „გაგუურთხილდეთ ეროვნულ საუხეულს“ — გაგრძელებთ, 13.00 — ქართული მხატვრული ფილმი „მალე გაზაფხული მოგა“, 14.30 — „ადამიანი, საზრენავი უპირველესი“. დოკუმენტური ფილმი „ძმები და შვილები“ (ქართულ ენაზე). 14.45 — „დიდი ოქტომბრის 60 წლისთავისათვის“ — სიმფონიური ორკესტრის ფესტივალი ერევანში, 15-25 — „ვერნისაჟი“, 15.55 — „თბილისი და თბილისელები“ — სატელევიზიო ჟურ-

— ქართული ენა, 17.45 — ბავშვებისათვის სატელევიზიო შემეცნებითი ჟურნალი „კინომოზაიკა“, 18.20 — მოსწავლეთათვის — „ეგეგობრობის მერიდიანზე“, 18.45 — „მოამბე“ — საინფორმაციო პროგრამა, 19.15 — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „შეთანხმებისა და თანამეგობრობის გზებით“ (ფერადი, მოსკოვიდან), 20.10— განვიხილავთ სსრ კავშირის კონსტიტუციის პროექტს“, 20.20 — „პირველად ტელეეკრანზე“ — მხატვრული ფილმი „სპი მუშკეტერი“ — I სერია (საფრანგეთ-იტალიის ერთობლივი ნაწარმოები). (ფერადი, მოსკოვიდან), 22.00 — „ვრემია“ — საინფორმაციო პროგრამა (მოსკოვიდან), 22.45 — „მღერის მირეი მატიე“ (ფერადი, მოსკოვიდან).

22 ივნისი

10.00 — ახალი ამბები (მოსკოვიდან), 10.10 — დილის ვარჯიში, 10.30 — დოკუმენტური ფილმი — „დაუჯერებელი სიმართლე“ (ფერადი),— 11.35 — „კინომოგზაურობის კლუბი“ (ფერადი, მოსკოვიდან), 12.35 — „ბარდიული ციცხლის სიმღერა“, 15.40 — „საფრანგეთის მუსიკა“ (ფერადი, მოსკოვიდან), 17.45 — საინფორმაციო პროგრამა (მოსკოვიდან), დასასრულ — ცენტრალური ტელევიზიისა და საკავშირო რადიოს სიმფონიური ორკესტრის კონცერტი (ფერადი, მოსკოვიდან), 18.50 — „მოამბე“ — საინფორმაციო პროგრამა, 19.20 — „პარტიის რწმენა — ხალხის რწმენაა“, 20.25 — „პირველად ტელეეკრანზე“ — მხატვრული ფილმი — „სამი მუშკიტერი“ — II სერია (საფრანგეთ-იტალიის ერთობლივი ნაწარმოები) (ფერადი, მოსკოვიდან), 22.00 — „ვრემია“ — საინფორმაციო პროგრამა (მოსკოვიდან), 22.45 — ფეხბურთი საბჭოთა კავშირის პირველობაზე, „შახტიორი“ — „ქალრათი“ (ალმაათა) — გადმოცემა დონეცკიდან.

23 ივნისი

10.30—მულტიპლიკაციური ფილმი, 10.40 — მხატვრული ფილმი „ვიტიაზე, მაშაზე და ხანდაკი ქვეყნიერ ჯარზე“, 11.45 — „ჩვენი ბიოგრაფია“ — 1950 წელი (ფერადი, მოსკოვიდან), 12.55 — დოკუმენტური ფილმი „მეღორეკალი, მწყემსი, და კომპლექსი“ (ქართულ ენაზე), 17.50 — მოსწავლეთათვის „კიდევაც დაიზრდებიან“, 18.05 — მულტიპლიკაციური ფილმები, 18.30 — „დიდი ოქტომბრის 60 წლისთავისათვის“ — „ძმითანელი კომუნისტებმა“, 18.55 — კონცერტი, 19.30 — „მოამბე“ — საინფორმაციო პროგრამა, 20.00 — „დიდი ოქტომბრის 60 წლისთავისათვის“ საბჭოთა ტაჯიკეთი (გადაცემაში მონაწილეობს ტაჯიკეთის კომპარ-

ნალი, 16.25 — მოსწავლეთათვის — კონცერტი, 16.55 — კინონარკვევი, 17.10 — გადაცემა საბჭოთა არმიის მეომრებისათვის, 18.00 — „ჯანმრთელობა“ — სამეცნიერო-პოპულარული პროგრამა (ფერადი, მოსკოვიდან), 18.30 — „ნახევარი საუკუნე ელექტრადაზე“ — ოლგა დოლიძე (ფერადი), 19.10 — კინოჟურნალი, 19.20 — საშინაო მიმოხილვა — „ახალგაზრდობის პროფესიული ორიენტაციის შესახებ“, 20.10 — „მოამბე“ — საინფორმაციო პროგრამა, 20.45 — „ვიხილავთ საბჭოთა კავშირის კონსტიტუციის პროექტს (ფერადი, მოსკოვიდან), 20.55 — მინიატურების სატელევიზიო თეატრი „13 სკამი“ (ფერადი, მოსკოვიდან), 22.00 — „ვრემია“ — საინფორმაციო პროგრამა (მოსკოვიდან), 22.30 — საესტრადო სიმღერის მეცამეტე საერთაშორისო ფესტივალის — „ორფეოსის“ ლაურეატთა კონცერტი — გადმოცემა ბულგარეთიდან (ფერადი).

26 ივნისი

10.00 — ახალი ამბები (მოსკოვიდან), 10.10 — დილის ვარჯიში (ფერადი, მოსკოვიდან), 10.30 — „მადვიძარა“ (ფერადი, მოსკოვიდან), 11.00 — ბავშვებისათვის მხატვრული ფილმი „ველური ძაღლი დინგო“, 12.30 — კინოაფიშა, 13.00 — „მუსიკალური კოისი“ (ფერადი, მოსკოვიდან), 13.30 — „ცეროდენას ეკრანი“ (ქართულ ენაზე). (ფერადი), 13.50 — „ეკრანი ბრალს სდებს“, 14.25 — მოსწავლეთათვის — სატელევიზიო პროგრამა „კოეფინი“, 15.05 — „საესტრადო პანორამა“ — გამეორებით (ფერადი), 15.35 — „ჯანმრთელობა“ — სატელევიზიო პროგრამა, 16.05 — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ერთსა ყვავსა ყვანჩალასა“..., 16.25 — გადაცემა ახალგაზრდობისათვის „რწმენით შექმნილი“, 17.20 — ქართული სამეცნიერო-პოპულარული ფილმი — „წარსულის მემკვიდრეობა“ — (ფერადი), 17.30 — „საერთაშორისო პანორამა“ (ფერადი, მოსკოვიდან), 18.00 — კონცერტი „უკრავს გულნარა ქავთარაძე“ (ფერადი), 18.30 — „კინოს მოყვარულთათვის“, 19.25 — „მოამბე“ — საინფორმაციო პროგრამა, 19.45 — „კინომოგზაურთა კლუბი“ (ფერადი, მოსკოვიდან), 20.45 — ბალეტის მსახიობთა მესამე საერთაშორისო კონკურსის დასკვნითი კონცერტი — გადმოცემა საბჭოთა კავშირის დიდი აკადემიური თეატრიდან — (ფერადი), 22.00 — „ვრემია“ — საინფორმაციო პროგრამა (მოსკოვიდან), 22.30 — ბალეტის მსახიობთა მესამე საერთაშორისო კონკურსის დასკვნითი კონცერტის გაგრძელება საბჭოთა კავშირის დიდი აკადემიური თეატრიდან (ფერადი).

18 ივნისი